

Kitaaba Moototaa Ka Lammeesso'oo Seensa

Kitaab moototaa ka lammeesso'oo addee dabarsii kitaab moototaa ka qaraa itti dhaabbachiise irraa jalqabee marroo mootummoota lama ta Israa'elootaa dubbata. Kitaab kun kutaa lamatti qoodamuu dande'a.

1. Dabarsii mootummoota lamaa ta dhaloota Kiristoosiitiin duraa, wodhakkaa jaarraa sagaleesso'ootii jalqabee, haga jinnana Samaariya'atii fi haga dhuma mootummaa kaabaa ta dhaloota Kiristoosiitiin dura woggaa dhibba torbaa fi diddamii lama keessaa dubbata.

2. Dabarsii mootummaa Yihuda'aa ta jinnana mootummaa Israa'eliitiin jalqaddee, haga mootiin Baabilonii Nebukadnezaar dhaloota Kiristoosiitiin dura woggaa dhibba shanii fi saddeettamii jaa keessatti Yerusaalem qabatee balleessee dubbata.

Kitaab kun Gadaaliyaan bulchiisa Baabilonii jalatti bulchaa biyya Yihuda'aa akka te'ee fi mootichi Yihuda'aa Yo'aakin Baabilon keessatti mana hidha'aa keessaa akka baye himiisaan buufata.

Moototi, kolbaan Israa'eliitii fi Yihuda'aa Waaqaaf addatamummaa waan dhabaneef, badiin tun biyyatti dhutte. Badiis Yerusaalemiitii fi booji'amiis kolbaa hedduu Yihuda'aa jijiirama guddaa dabarsii Israa'elootaa ti.

Kitaaba Moototaa ka lammeesso'oo keessatti raagichi beekkame ka addee Eliyaasii bu'e Elsa'i.

Haadħoo Dubbi'ii

Mootummaa Qoqoodante *1:1–17:41*

Raagicha Elsaa' *i1:1–8:15*

Mootota Yihuda'atii fi Israa'elii *8:16–17:4*

Jinnana Samaariya'aa *17:5–41*

Mootummaa Yihuda'aa *18:1–25:30*

Hisqiyaas Irraa Jalqabee Haga

Yosiyaasi *18:1–21:26*

Bulchiisa Yosiyaasi *22:1–23:30*

Mootota Yihuda'aa Ta Dhuma Irraa *23:31–24:20*

Jinnana Yerusaalemii *25:1–30*

Raagicha Eliyaasi Fi Mooticha Ahaaziyya

¹ Mootichi Israa'elii Ahaab du'een duuba biyyi Mo'aabii Israa'el mormitee finqilte.

² Yennaa san mootichi Israa'elii Ahaaziyaan, Samaariyaa keessatti kolloo mana mootummaa ifi ta gubba'aa irraa bu'ee miidhamee irkateeraayyu; maarre inni, «Ani dhibee tana irraa ka fayyu yoo te'e, Ba'aal Zebub waaqa qachaa Eqroonii Filisxeemotaa dhaqa'atii naaf gaafadha'a!» jedhee namoota erge.

³ Ergamaan Waaqaa ammoo, Eliyaasi Tishbeetichaan, «Ka'iitii namoota mootichi Samaariya'aa erge dhaggiisaaf ol bayiitii, ›Waaqi Israa'el keessa waan hin jirreef, Ba'aal Zebubii waaqa qachaa Eqroonii gaafatiisaaf dhaxxanii?› jedhiġi gaafadhu.

⁴ Tanaaf Mootin Waan Maraa, ›Ee Ahaaziyya, ati dhugumaan hin duuta malee, taqee irra irkatte tana irraa hin kaatu!› jedha» jedhe.

Achiin duuba Eliyaas deeme.

5 Namooti ergamane sun gara mootichaa yennaan deebi'ane, mootichi, «Maaf deebitanee dhut-tane?» jedhee isaan gaafate.

6 Isaanille, «Nami tokko karaa irratti nu dhaggee, gara mooticha isin ergee deebi'a'atii, Mootiin Waan Mara, «Waaqi Israa'el keessa waan hin jirreef, Ba'aal Zebubii waaqa qachaa Eqroonii gaafatiisaaf, namoota ergitaa? Tanaaf dhugumaan hin duuta malee, taqee irra irkatte tana irraa hin kaatu!» jedheera» jedhanee deebisane.

7 Mootichille, «Nami karaa irratti isin dhaggitanee, tana isinitti dubbate nama attam jiru?» jedhee isaan gaafate.

8 Isaanille, «Namicha dabbasicha*, hidha ifii teepaan hidhateeru» jedhanee deebisane. Mootichille, «Inniin sun, Eliyaasii Tishbeeticha!» jedhe.

9 Achiin duuba mootichi ajajaa shantamaa, loltoota shantama isaa woliin gara Eliyaasii erge; ajajaan shantamaa sun gara Eliyaasii qaccee koobaa irra tee'eeruu dhaqee, «Nama Waaqaa, mootichi, «Koy, gad bu'i» si'iin jedha» jedheen.

10 Eliyaasille, ajajaa shantamaa saniin, «Ani nama Waaqaa yoo te'e, ibiddi ol gubbaa irraa bu'ee, si'ii fi loltoota teeti shantama muxuqi god-huu ti!» jedheen; yoosuma ibiddi ol-gubba'aa irraa bu'ee, ajajaa shantamaatii fi loltoota isaa shantama san muxuqi godhe.

* **1:8 Namicha dabbasicha:** Afaan Ibrootaatiin *namicha woyaa dabbasittii uffateeru* jedhamuulle hin dande'a.

¹¹ Mootichi ammalle ajajaa shantamaa dhibii loltoota isaa shantama woliin erge; ajajaan shantamaa sun gara Eliyaasii dhaqee, «Nama Waaqaa! Mootichi, ‹Ammuma koy, gad bu'i» si'iin jedha» jedheen.

¹² Eliyaasille deebisee, «Ani nama Waaqaa yoo te'e, ibiddi ol gubbaa irraa bu'ee, si'ii fi loltoota teeti shantama muxuqi godhuu ti!» jedheen; yoosuma ibiddi ol-gubbaa irraa bu'ee, ajajaa shantamaatii fi loltoota isaa shantama san muxuqi godhe.

¹³ Mootichi ammalle ajajaa shantamaa ka sadeesso'oo loltoota isaa shantama woliin erge; ajajaan shantamaa ka sadeesso'oo kun gara Eliyaasii ol bayee, isa duratti jilbiiffatee, «Nama Waaqaa! Maganne'ee, jiruu tiyyaa fi jiruu tajaajiltoota teeti shantama tanaa marari!

¹⁴ Kunoo, ibiddi ol-gubbaa irraa bu'ee ajajjoota shantamaa lamaa fi loltoota isaanii mara muxuqi godheera; amma ammoo jiruu tiyyaaf marari!» jedhee kadhate.

¹⁵ Achiin duuba ergamaan Mootii Waan Mara Eliyaasiin, «Isa woliin gad bu'i; isa hin sodaatin» jedhe. Tanaaf, Eliyaas ka'ee ajajaa shantamaa san woliin gara mootichaa gad dhaqee,

¹⁶ mootichaan, «Mootiin Waan Mara, ‹Waaqi isin gaafattanu Israa'el keessa waan hin jirreef, Ba'aal Zebubii waaqa qachaa Eqroonii gaafatiisaaf, namoota ergitee? Tanaaf dhugumaan hin duuta malee, taqee irra irkatte tana irraa hin kaatu!» si'iin jedha» jedheen.

¹⁷ Maarre akkuma jecha Mootiin Waan Mara karaa Eliyaasiitiin dubbate, mootichi Ahaaziyaan

du'e; Ahaaziyaan ilma waan hin qanneef, obboleessi isaa Yehoraam addee isaatitti mootii te'e. Tunille ilmi Yoshaafaaxii Yehoraam Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa lammeesso'ootitti teete.

¹⁸ Wonni dhibiin ta mootichi Ahaaziyaan huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

2

Eliyaas Gara Ol-gubba'aa Fudhatame

¹ Yennaan Mootiin Waan Mara Eliyaas hobonbolatti'iin gara ol-gubba'aa fudhatu geette; Eliyaasii fi Elsaa'i Giilgalii ka'anee,

² adoo ideensa irra jiranuu, Eliyaas Elsaa'iin, «Mootiin Waan Mara gara Bet'elii waan na ergeef, ati asuma turi!» jedhe.

Elsaa'i ammoo deebisee, «Dhugaa Mootii Waan Mara ka jiraataa te'ee, lubbuu teetiin kakadha! Ani si biraan hin hafu» jedheen. Maarre isaan gara Bet'elii gad dhaqane.

³ Raagoti Bet'el keessa jiranu, gara Elsaa'ii dhufanee, «Mootiin Waan Mara, adha goottaa keeti si duraa akka fudhataaru beettaa?» jedhanee gaafatane.

Elsaa'i deebisee, «Eeti'i hin beeka; isin ammoo, marroo waan kanaa hin dubbatina'a» jedhe.

⁴ Achiin duuba Eliyaas Elsaa'iin, «Mootiin Waan Mara gara Yeriko'oo waan na ergeef, ati asuma turi» jedhe.

Elsaa'ille deebisee «Dhugaa Mootii Waan Mara ka jiraataa te'ee, lubbuu teetiin kakadha! Ani si biraan hin hafu!» jedhe. Maarre isaan gara Yeriko'oo dhaqane.

⁵ Raagoti Yerikoo keessa jiranu, gara Elsa'i'i dhaqanee, «Mootiin Waan Maraa, adha goottaa keeti si duraa akka fudhataaru beettaa?» jedhanee gaafatane.

Elsa'i deebisee «Eeti'i hin beeka; isin ammoo, marroo waan kanaa hin dubbatina'a!» jedheen.

⁶ Achiin duuba Eliyaas Elsa'i'in, «Mootiin Waan Maraa gara laga Yordaanosii waan na ergeef, ati asuma turi» jedhe.

Elsa'i ammoo deebisee, «Dhugaa Mootii Waan Maraa ka jiraataa te'ee, lubbuu teetiin kakadha! Ani si biraan hin hafu!» jedheen. Maarre isaan lamaanuu itti fufanee woliin ideemanee.

⁷ Raagota keessalle'ee namooti shantam dhaqanee, addee Eliyaasii fi Elsa'i dhaabbataneeranu irraa fagaatanee, fuullee laga Yordaanosii dhaabbatane.

⁸ Achiin duuba Eliyaas geellaa ifii fuudhee, dachaasee ittiin bisaan dhowe; bisaan sun gargar citee, lafa godduu irra ideemanee gamatti bu'ane.

⁹ Isaan yennaa gamatti bu'ane, Eliyaas Elsa'i'in, «Ani adoo si duraa hin fudhatamin, maan akka si'iif godhu natti himadhu» jedhe.

Elsa'i deebisee, «Maganne'e, qooda Ayyaana keetii dachaa* akka dhaalu na godhi» jedhe.

¹⁰ Eliyaas deebisee, «Ati waan jadduu gaafatte; te'u malee yennaa ani si duraa fudhatamu yoo na dhaggite, waan gaafatte kana hin dhaggatta; yoo na dhagguu dhadde ammoo hin dhaggattu» jedheen.

* **2:9 Dachaa:** Israa'el keessatti ilmi angafichi qooda dhaalaa keessaa dachaa fudhata.

11 Adoo isaan woliin haasowaa ideemanuu, garreetaan fardaan harkifamu ka ibiddaatii fi fardooleen ibiddaa wodhakkaa isaanii seentee, isaan lamaan gargar baatte. Eliyaasille hobonbolatti'iin gara ol gubba'aa fudhatame.

12 Elsa'a'i tana dhaggee, «Abbaa kiyya! Abbaa kiyya! Ka Israa'eliif garreetaa fardaatii fi abbootii fardaa teete!» jedhee iyye; achiin duuba inni deebi'ee Eliyaas hin dhaggine.

Elsa'a'i guddoo waan gaddeef, woyaa ifii addee lamatti tarsaase.

13 Elsa'a'i woyaa Eliyaas irraa buute lafaa fuudhee, deebi'ee qarqara laga Yordaanosii dhaab-bate.

14 Inni woyaa Eliyaas irraa buute fuudhee ittiin bisaan dhowee, «Mootiin Waan Maraawaaqii Eliyaasii meet?» jedhe. Yennaa inni bisaan dhowe, bisaan gargar citee, Elsa'a'ille gamatti bu'e.

15 Raagoti Yerikoo keessa jirtu fago'otti yennaanisa dhaggite, «Ayyaanni Eliyaasii Elsa'a'i irratti bu'eera!» jette; isaanisa dhaggiisaaf dhaqanee, isa duratti lafatti gad gombifamanee,

16 «Kunoo, nuuti tajaajiltooti teeti namoota jaj-jaba shantama ifii biraq qanna; Ayyaanni Mootii Waan Maraawaa, goottaa keetti fuudhee gaara irratti yookiin dhooqa keessatti gateera fa'a te'a, dhaqanee isa barbaadanuu ti» jedhane.

Elsa'a'i deebisee, «Waawwo'o! Isaan hin ergina'a» jedhe.

17 Isaan ammoo haga inni didiisaaf qaaneef-fatutti ittuma waan gaafataneef, inni «Erga'a» jedheen; maarre isaan namoota shantama san er-

gane; isaan ammoo guyyaa sad barbaadanee isa dhabane.

¹⁸ Achiin duuba isaan gara Elsaa'ii qachaa Yeriko'ootitti isaan eegiisatti jiruu deebi'ane; Elsaa'ille, «Ani, «Hin deemina'a» jedhee isinitti hin hinnee?» jedhe.

Bilbaasota Qara Elsaa'i Godhe

¹⁹ Namooti gariin Yeriko'oo gara Elsaa'i dhufa-nee, «Ee goottaa keennaa akkuma ati dhaggitu, latti tun dansa'a; ammoo bisaan bada'a; lattile midhaan hin kennitu» jedhane.

²⁰ Elsaa'ille, «Qorii haareya keessa soodda buusa'atii naa fida'a» jedhee ajaje. Isaanille akkuma inni ajaje qorii itti fidane.

²¹ Achiin duuba inni gara madda bisaanii dhaqee, soodda bisaan keessa buusee, «Mootiin Waan Mara, «Ani bisaan kana fayyiseera; haganaa achi bisaan kun sababa du'aa yookiin latti midhaan akka hin kennine hin godhu» jedha» jedhe.

²² Maarre akkuma Elsaa'i dubbate, bisaan sun haga adhaa fayyaallessa.

²³ Elsaa'i gara Bet'elii ol dhaqe; inni karaa irra deemiisatti jiruun, ijoolleen qachaa keessaa gad yaatee qoonqoo guddo'oon, «Namicha mataa molu'uu asii ol deemi! Namicha mataa molu'uu asii ol deemi!» jedhaa itti murgite.

²⁴ Elsaa'i garagalee isaan ilaalee, maqaa Mootii Waan Maraatiin isaan abaare; achiin duuba doobbaant[†] dhalaan lama baddaa keessaa bayee,

[†] **2:24 Doobbaa:** Gosa bineensa hamaa akka iyya'aa jiru tokkoo ti.

ijoollee san keessaa nama afurtamii fi lama kukkanute.

²⁵ Elsa'i gara gaara Qarmelosii ol baye; achille'een gara qachaa Samaariya'aa deebi'e.

3

Lola Wodhakkaa Israa'eliitii Fi Mo'aabiititti Te'e

¹ Yoshaafaax Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa kudhanii saddeetesso'ootitti, ilmi Ahaabii Yehoraam Samaariyaa keessa tee'ee, Israa'el irratti woggaa kudhanii lama mootii te'e.

² Inni akka abbaa ifitii fi haadha ifii hammeenna hujuu dhabaatulle, Mootii Waan Maraaduratti waan hantuu hujeera; te'uu malee soodduu woyyittii Ba'aalii ta abbaan isaa huje san diige.

³ Ammoo inni cubbuu Yerobi'aamii ilma Nebaatii, ka Israa'eloota cubbuu hujisiise hordofe malee irraa hin deebine.

⁴ Mootiin Mo'aabii Meshaa'i hoolee horsisaayyu; inni buruusoo hoole'ee kuma dhibba tokkoo fi korbeeyyii hoole'ee ta rifeensi irraa hin ciramin* kuma dhibba tokko mootii Israa'eliitiif kennaayyu†.

⁵ Mootiin Israa'eli Ahaab du'een duuba ammoo, mootiin Mo'aabii Meshaa'i Israa'el irratti ka'e.

⁶ Maarre yennuma san Yehoraam Samaariya'aa bayee, loltoota Israa'eli mara wolitti qabe.

* ^{3:4} *Korbeeyyii hoole'ee ta rifeensi irraa hin ciramin:* Afaan Ibrootaatiin *Rifeensi korbeeyyii hoole'ee kuma dhibba tokkoo* jedhamuulle hin dande'a. † ^{3:4} *Hiikkaan Aramayikii:* Woggaa wogga'an kenna Ka jedhu dabalata.

⁷ Mootii Yihuda'aa Yoshaafaaxille'etti ergee, «Mootiin Mo'aabii na irratti waan ka'eef, isa loliisaaf na woliin hin dhaxxa?» jedhee gaafate.

Yoshaafaax deebisee, «Ani si woliin hin dhaqa; ani akkuma keeti; kolbaan tiyya teeti; fardoona tiyyalle teeti;

⁸ ammoo karaa kamiin itti duulla?» jedhee gaafate.

Mootichi Yehoraamille, «Karaa lafa goomolee Edoomiitiin» jedhee deebise.

⁹ Maarre mootiin Israa'elii, mootii Yihuda'atii fi mootii Edoomii woliin duulaaf bayee ideeme; guyyaa torba deemanen duuba, loltootaa fi horii itti fe'atanee deemanu duraa bisaan dhumate.

¹⁰ Mootichi Israa'elii Yehoraam qoonqoo ol qabatee, «Aannee nu'uuf! Mootiin Waan Mara nu mootota sadiin tana harka worra Mo'aabiititti dabarsee kennu'uufii?» jedhe.

¹¹ Mootichi Yoshaafaax ammoo, «Raagichi Mootii Waan Mara ka nuuti karaa isaatiin Mootii Waan Mara gaafannu as hin jiruu?» jedhee gaafate.

Tajaajiltoota mootii Israa'elii keessaa tokko, «Ilmi Shaafaaxii Elsa'i ka dur Eliyas tajaajilaa ture as jira» jedhee deebise.

¹² Mootichi Yoshaafaaxille, «Inni dhugumaan raagicha Mootii Waan Mara ti» jedhe. Maarre mootiin Israa'elii, mootiin Yihuda'aa Yoshaafaaxii fi mootiin Edoomii gara Elsa'i dhaqane.

¹³ Elsa'i, mooticha Israa'eliitiin, «Nu maan wol irraa qanna? Gara raagota abbaa keetiitii fi haadha teetii dhaqii gaafadhu» jedhe.

Mootichi Israa'elii deebisee, «Waawwo'o! Nu mootota sadiin tana harka worra Mo'aabiititti

dabarsee kennisaaf ka waame Mootii Waan Maraai ti» jedhe.

¹⁴ Elsaa'ille, «Dhugaa Mootii Waan Maraai jiraataa, Waaqa Waan Mara Dadee, ka ani tajaa-jiluu, ulfinna Yoshaafaaxii mooticha Yihuda'aatiif malee, ani ilaanuu si hin ilaaluuyyu yookiin si dhaggu'uuyyuu hin barbaadu.

¹⁵ Ammoo nama kiraara dhowu naa fida'a» jedhe.

Adoo namichi kiraara dhowiisatti jiruu, hunni Mootii Waan Maraai Elsaa'i irratti buutee,

¹⁶ Elsaa'ille, «Mootiin Waan Maraai, «Dhooqi tun boolla bisaaniitiin hin guutanti.

¹⁷ Qilleensa yookiin bokkeya hin dhaggitanu; te'uu malee dhooqi tun bisaaniin hin guutanti; isinii fi loon keessan, horiin keessan ka dhibiille hin untan» jedha.

¹⁸ Tun Mootii Waan Maraatiif kas'o; inni worra Mo'aabiille harka keessanitti dabarsee hin kenna.

¹⁹ Isin qachaa isaanii ka dalleenni dhaka'aa itti ijaaramee fi qachaa isaanii dadansaa hin qa-battan; muka isaanii dadansaa mara hin mur-tan; madda isaanii mara hin duuchitan; fichaa isaanii dadansaa mara dhaka'aan hin ballees-tan» jedhe.

²⁰ Boruyyaa ganama yennaa ciincaan ciinceffa-mutti bisaan karaa Edoomiitiin lola'iisa jalqabee latti bisaaniin guutante.

²¹ Mo'aabotii marti akka moototi sadiin sun isaan loliisaaf dhufane yennaa dhage'ane, nama meya lolaa hidhatuu dande'u mara dargaggeeyyi'ii fi jaarsolee wolitti waamanee, meessaa biyya sanii irratti eegane.

22 Barii ganama yennaa ka'anu, aduuun baatee bisaan irratti calalaxxee, worra fagoo jiranutti bisaan akka dhiigaa diimatee itti mudhatte.

23 Achiin duuba isaan, «Kun dhiiga! Moototi sadiin sun wol lolanee wol qalaneeran; Mo'aabota, Ka'aa dhandhee boojinaa!» woliin jedhane.

24 Yennaa Mo'aaboti addee quttuma Israa'elii dhufanu, Israa'elooti ka'anee haga isaan baqatanutti isaan lolane; Israa'elooti lafa san timanee Mo'aabota fixane.

25 Qachoota isaanii balleessanee, fichaan dadansaan isaaniille haga dhaka'aan guutamutti nami marti dhakaa itti dadarbate; madda isaanii mara duuchanee, muka dadansaa isaanii mara muranee jijjissane. Qachaa Qir-Heresii qofatti dhakaa ifii woliin hafe; qachuma sanuu loltooti looyya'aan[‡] marsitee lolte.

26 Mootichi Mo'aabii lolli akka itti jabaate yennaa dhagge, namoota shallaagaa hidhatane dhibba torba fudhatee, karaa mooticha Edoomiitiin cassee seeniisaaf wodhaane; ammoo isaan hin dandeenne.

27 Achiin duuba mootichi Mo'aabii ilma ifii angaficha, ka addee isaatitti mootii te'uuf male, dalleya dhaka'aa ka qacha'aa irratti ciincaa dhi-keesse; Israa'elooti tana rifatanee, isa lakkisanee gara lafa ifii deebi'ane.

4

Elsaa'i Haadha Hiyyeessaa Takka Qarqaare

[‡] **3:25 Looyyaa:** Yaadannoo 1 Sam. 17:40 irratti kennname ilaali.

1 Haati hiyyeessaa ta abbaan manaa isi'ii mis-eensa raagotaa te'e takka, gara Elsa'i'ii dhuttee, «Tajaajilaan keeti, abbaan manaa kiyya du'eera; inni akka Mootii Waan Mara'a sodaatu atinuu hin beetta; amma ammoo nami liqaa isa irraa qabu tokko, ilmaan tiyya lamaan fudhatee garbonfati-isaaf dhufeera» jettee itti himatte.

2 Elsa'i deebisee isi'iin, «Maan akka sii godhu barbaadda? Waan mana keeti keessaa qaddu natti himi» jedhe.

Isiin deebittee, «Ani tajaajiltuun teeti zayitii ejersaa meshoo diqqoo takka malee womaa manaa hin qabu» jette.

3 Elsa'i, «Gara ollaa keetii mara dhaqiitii okkotee duwwaa bacaa ergifadhu.

4 Achiin duuba ilmaan teeti woliin gara manaa ol seeniitii balbala cufadhuu, zayitii ejersaa san okkotee maratti naqi; okkoteen marti yennaa guuttu jalaa fuudhii cinaa keyi» isi'iin jedhe.

5 Maarre isiin isa biraaj deentee, ifii fi ilmaan ifitiitti balbala cufattee, ilmaan isi'ii okkotee isi'iif dhikeessanuun, isiin zayitii meshoo keessaa san itti guutte.

6 Okkoteen duudiin guutteen duuba, isiin ilma ifitiin, «Okkotee dhibii naa fidi» jette; inni ammoo deebisee, «Okkoteen dhibiin hin jirtu» jedheen. Achiin duuba Zayitiin ejersaa sun yaa'uu lakkite.

7 Isiin dhaxxee nama Waaqaa Elsa'a'itti hinte; innille, «Dhaqiitii, zayitii san gurguriitii liqaa keeti kaffaladhu; waan hafeen atii fi ilmaan teeti ittiin le'uu dandeettan» jedheen.

⁸ Gaafa tokko Elsa'a'i gara qachaa Shuneemii dhaqe; dubartiin dureettiin takka achi jirttiyyu. Isiin akka inni sagalee nyaatu kadhatte; maarre inni yennaa karaa san dabaru mara sagalee nyaatiisaaf achi goraayyu.

⁹ Isiin abbaa manaa ifitiin, «Namichi yennaa mara karaa mana keennaa dabaru kun, woyyicha nama Waaqaa akka te'e ani hin beeka.

¹⁰ Tanaaf heelichoo manaa irratti kolloo diqqoo isaaf ijaarree, achi keessa taqee, xarapheessaa, barcuma'aa fi issaa isaaf keennuu ti; inni yennaa gara keenna dhufu mara achi keessatti foorfatuu dande'a» jette.

¹¹ Gaafa tokko Elsa'a'i gara qachaa Shuneemii yennaa dhufe, gara kolloo ifi ol bayee achi irkate.

¹² Inni tajaajilaa ifii Gehaaziin, «Shuneemittii san waami» jedhe. Yennaa inni isii waame, isiin dhuttee isa dura dhaabbate.

¹³ Inni tajaajilaa ifitiin, «*Ati haga kana mara nu'uuf rakkatteerta, ani maan si'iif godhu ree? Mootichatti yookiin ajajaa loltootaatitti maan si'iif himu ree?*» jedhii isi'itti himi» jedhe.

Isiille deebithee, «Ani kolbaa tiyya odduu jira» jette.

¹⁴ Elsa'a'i, «Maan isi'iid godhu ree?» jedhe.

Gehaaz deebisee, «Be isiin ilma hin qaddu! Abbaan manaa isi'iille jaarsa» jedhe.

¹⁵ Achiin duuba Elsa'a'i, «Isii waami» jedhe. Maarre inni isii waamee, isiille dhuttee balbala dura dhaabbattee.

¹⁶ Elsa'a'ilie, «Bara dhufu yennaa akkanaa ilma hin annatta» jedheen.

Isiin, «Waawwo'o! Goottaa kiyya, nama Waaqaa, ana tajaajiltuu teetitti dhara hin dubbatin» jetteen.

¹⁷ Ammoo akkuma Elsa'i isi'itti hime, dubartit-tiin sun ulfoottee, woggaa itti aantu yennuma inni dubbatetti ilma deette.

¹⁸ Mucaan sun yennaa guddate, gaafa tokko bayee gara abbaa ifii ka worra midhaan haamu woliin jiruu dhaqe.

¹⁹ Mucaan sun abbaa ifitiin, «Mataa kiyyaa! Mataa kiyyaa!» jedhe.

Abbaan tajaajilaan ifitiin, «Mucaa ba'adhuutii gara haadha isaa geessi» jedhe.

²⁰ Tajaajilaan sun mucaa ba'atee gara haadha isaa geesseen duuba, haga saatii jaa gudeeda haadha ifii irra tee'ee, achiin duuba du'e.

²¹ Isiin kolloo mana irraatitti ol baatee, taqee nama Waaqaa irra isa irkittee, balbala itti cuttee baatee ideente.

²² Isiin abbaa manaa ifii waantee, «Gara nama Waaqaa ariifadhee dhaqee akka deebi'u, tajaajilaan tokkoo fi harree tokko naaf ergi» jetteen.

²³ Abbaan manaa isi'ii, «Adhi guyyaa baatii ji'aa yookiin guyyaa Sanbataatii motii? Maaf gara isaa dhaxxa?» jedhee gaafate.

Isiin, «Rakkoon hin jirtu» jette.

²⁴ Isiin harree kooraa itti fe'attee, tajaajilaan ifitiin, «Dura deemi; haga ani sitti himutti naaf jettee laana hin deemin» jette.

²⁵ Maarre isiin kaatee, gaara Qarmelosii gara nama Waaqaa Elsa'i bira dhaxxe.

Inni yennaa fago'otti isii dhagge, tajaajilaan ifii Gehaaziin, «Ilaa, Shuneemittiin dhufisatti jirti!

²⁶ Rukkisii itti dhaqiiitii, ‹Ati nageyaa? Abbaan manaa keeti nageyaa? Mucaan keeti nageyaa?› jedhii isii gaafadhu» jedheen.

Isiin, «Wonni marti nageya» jette.

²⁷ Isiin gaara Qarmelosii nama Waaqaa Elsaa'i bira yennaa geette, mila isaa qadde; Gehaaz isa irraa isii darbiisaaf gara isi'ii dhufe; Elsaa'i ammoo, «Lakkis; isiin gadda hamaa keessa jirti; Mootiin Waan Maraam ammoo maaf akka gaddite na dhossee, natti hin hinne» jedhe.

²⁸ Isiin, «Goottaa kiyya, akka ati ilma naa kennitu si gaafadheeraa? Ani, ‹Dhara natti hin dubbatin› si'iin jedhee hin jiruu?» jetteen.

²⁹ Elsaa'i, Gehaaziin, «Hidha keeti hidhadhuutii, ulee tiyya qabadhuu ariifadhuu deemi! Nama yoo dhaggite nageya hin fuudhin; yoo nami nageya si fuudhe, deebii isaaf hin kennin; yennaa achi geette ulee tiyya fuula muca'aa irra keyi» jedhe.

³⁰ Haati muca'aa ammoo, «Dhugaa Mootii Waan Maraam ka jiraataa te'ee, lubbuu teetiin kakadha! Ani si lakkisee hin deemu!» jetteen; maarre inni ka'ee isii gula deeme.

³¹ Gehaaz isaan dursee deemee, ulee Elsaa'i fuula mucaa irra keye; mucaan ammoo hin dubbanne yookiin hin tachoone; tanaaf Gehaaz gara Elsaa'ii deebi'ee, «Mucaan hin kaane» jedheen.

³² Elsaa'i dhufee yennaa mana seene, mucaan du'ee taqee isaa irra irkateeruun dhagge.

³³ Inni kolloo san seenee ifii fi mucaa qofatti balbala cufatee gara Mootii Waan Maraam daadimate.

³⁴ Achiin duuba taqee yaabee, afaan ifii afaan muca'aa irra, ila ifii ila muca'aa irra, harka ifii harka muca'aa irra keyee reeffa muca'aa irra

irkate; akkuma inni mucaa irra irkateen, nafi muca'aa o'uu jalqabe.

³⁵ Elsaa'i ol ka'ee kolloo keessa asii fi achi deemeen duuba, deebi'ee taqee yaabee mucaa irra irkate. Mucaalle yennaa torba haxxifatee, ila banate.

³⁶ Elsaa'i Gehaaz waamee, «Shuneemittii waami» jedheen. Innille isii waame. Isiin yennaa dhutte, Elsaa'i, «Ilma keeti fudhadhu» jedheen.

³⁷ Isiin ol seentee miila Elsaa'iititi jiddee, lafalle'etti gad gombifante. Achiin duuba ilma ififi fudhattee deente.

Elsaa'i Bilbaasota Dhibii Lama Huje

³⁸ Yennaa Elsaa'i gara Giilgalii deebi'e, lafa san keessa beelti jirtiyyu; raagoti isa dura tee'aneeranuun, inni tajaajilaa ifitiin, «Okkotee guddoo ibidda irra dhaabiitii, ittoo isaaniif huj» jedhe.

³⁹ Raagota san keessaa tokkochi baala nyaatanu guuratiisaaf diidatti bayee, waan buqqii fardaa fakkaatu dhaggee, midhaan isi'ii woya ifititti guuree yennaa deebi'e, hoocee okkotee itto'oo sanitti naqe. Midhaan maanii akka teete ammoo eennulle hin beenne.

⁴⁰ Raagoti akka nyaatanuuuf ittoo isaaniif baasane; akkuma isaan afaaniin qabaneen ammoo, «Ee nama Waaqaa, okkotee tana keessa waan nama ijjeesutti jira!» jedhaa Elsaa'itti iyyane; nyaatiisaafille hin dandeenne.

⁴¹ Elsaa'i, «Bullaa diqqoo fida'a» jedhee gaafatee, okkote'etti naqee tajaajilaa ifitiin, «Kolbaan nyaattuutii baasiifi» jedhe. Achiin duuba okkotee

san keessatti wonni nama miidhu tokkolle hin dhagganne.

⁴² Nami tokko Ba'aal-shaaliishii irraa, midhaan qara bilchaate irraa xaltaa daabboo garbu'uu diddamaa fi shawwee midhaanii qalqallu'utti El-saa'iif fide. Elsaa'i tajaajilaa ifitiin, «Kolbaan nyaattuutii kenniif» jedhe.

⁴³ Tajaajilaan isaa ammoo, «Ani attamiin kana nama dhibbaaf dhikeessuu dande'aa?» jedhee gaafate.

Elsaa'i ammoo deebisee, «Mootiin Waan Mara, ‹Kolbaan nyaattee quuttee irraa hin hafa› waan jedheef, nyaatanuu ti kenniif!» jedheen.

⁴⁴ Achiin duuba tajaajilaan isaa sagalee isaaniif dhikeesse; akkuma Mootiin Waan Mara jedhe, isaan sagalee nyaatanee quufanee irraa hatte.

5

Na'amaan Dhukkuba Goga'aa Farrisiiisaa Irraa Fayye

¹ Na'amaan ajajaa loltoota mootii Sooriya'aa ti; Mootiin Waan Mara karaa isaatiin loltoota Sooriya'aatiif injifachaa waan kenneef, inni goottaa ifii duratti nama gudda'aa fi nama ulfinna qabu. Inni loltuu jaba'a; ammoo dhukkuba goga'aa farrisiiisaa qabaayyu.

² Worri Sooriya'aa biyya Israa'elii lollee, intala diqqoo takka Israa'el keessaa booji'e; isiiille haadha manaa Na'amaanii tajaajilaa turte.

³ Gaafa tokko isiiin giittii ifitiin, «Goottaan kiyya gara raagicha Samaariyaa jiruu adoo dhaqee, inni dhukkuba kana irraa isa fayyisuu hin dande'a» jette.

4 Na'amaan waan kana yennaa dhage'e, gara mootichaa dhaqee waan intalti biyya Israa'eliitii dhutte jette san itti hime.

5 Mootichille, «Xalayaa kana fuudhiitii gara mooticha Israa'elii geessi» jedhe.

Maarre Na'amaan meetii gara kiiloogiraama dhibba sadii fi afurtamaa, worqii gara kiiloogiraama torbaatamaatii* fi woyaa adduu kudhan qabatee deeme.

6 Xalayaan inni gara mootii Israa'elii fuudhee deeme sun, «Tajaajilaa kiyya Na'amaan dhukkuba goga'aa farrisiiasa irraa akka fayyittuuf xalayaa kana itti kennee gara keeti ergeera» ka jedhu.

7 Mootichi Israa'elii xalayaa yennaa dubbise, gaddaan woyaa ifii tarsaasee, «Ani Waaqaa? Ani ijjeesuu, deebisee kaasuu hin dande'aa? Namichi kun maaf akka ani dhukkuba goga'aa farrisiiasa irraa fayyisuuf nama kana gara kiyya erge? Akka inni dubbii na irratti barbaadu dhagga'a» jedhe.

8 Nami Waaqaa Elsa'i, akka mootiin Israa'elii gaddee woyaa ifii tarsaase yennaa dhage'e, «Maaf woyaa teeti tarsaatte? Israa'el keessa raagaan akka jiru akka inni beeku, namicha gara kiyya ergi» jedhee itti dhaame.

9 Maarre Na'amaan fardo'oo fi garreettota ifii ka fardo'oon harkifamu irra te'ee dhaqee, balbala mana Elsa'i'ii duratti dhaabbate.

10 Elsa'ille ergaa itti ergee, ««Dhaqiitii laga Yordaanosiitti yennaa torba dhiqadhu; foon keeti adde'etti hin deebi'a; atille hin qulqulloota» jedhii itti himi» jedheen.

* **5:5 Kiiloogiraam torbaatama:** Afaan Ibrootaatiin *sheeqeli kuma jaa* jedha.

11 Na'amaan ammoo aaree, «Dhugumaan inni gara kiyya gad bayee dhaabbatee, maqaa Mootii Waan Maraayaa Waaqa ifii waamee, ḥarka ifii dhukkuba goga'aa farrisiiisaa kiyya irra wirsee, waan na fayyisu seye.

12 Lagi Damaasqo'oo Abaanaa fi Farphar, bisaan laga Israa'elii mara caalaa motii? Ani silaa isaan keessatti dhiqadhee hin qulqulloomuuyyu?» jedhee deebi'ee deeme.

13 Tajaajiltooti Na'amaanii gara isaa dhikaattee, «Abba'a, raagichi waan guddoo takka akka ati gootuuf adoo sitti himee jiraatee hin gootaayyuu motii? Amma ‹Dhiqadhuutii qulqullowi› yoo si'iin jedhe maanti si rakkise?» jedhane.

14 Maarre Na'amaan gara laga Yordaanosii gad bu'ee, akkuma nami Waaqaa isatti hime yennaa torba laga Yordaanosiiittti ifi cuuphe; nafi isaalle adde'etti deebi'ee qulqullowee akka nafa ijoollee didiqqo'oo te'e.

15 Achiin duuba Na'amaan hordofattoota ifii mara woliin, gara Elsa'i nama Waaqaa deebi'ee, isa dura dhaabbatee, «Israa'el keessa malee, Waaqi dhibiin biyya lafaa mara keessa akka hin jirre ani beekeera; maganne'e amma ana tajaajila keeti irraa kennansa kana fudhadhu» jedhe.

16 Elsa'i deebisee, «Dhugaa Mootii Waan Maraayaa jiraataa ani tajaajiluu; ani waan tokkolle hin fudhadhu» jedhe.

Na'amaan akka inni fudhatuuf kadhatulle, Elsa'i ammoo fudhatiisa didate.

17 Achiin duuba Na'amaan, «Ati Kennansa kiyya yoo fudhatuu didde, ani tajaajilaan keeti deebi'ee ijumaa Mootii Waan Maraatiif malee, waaqota

dhibi'iif ciinca'aa fi woreega waan hin dhikeessineef, biyyee fe'iisa gaange'ee lama fuudhee akka deemu naaf eeyyam.

¹⁸ Maarre goottaan kiyya waaqonfatiisaaf gara galma Rimooni waaqa Sooriya'aa yennaa seenu, harka kiyyatti cinqilfatee waan sagaduuf, anille galma Rimooni san keessatti yoo gad jedhe, Mootiin Waan Maraa marroo waan kanaatiif, ana tajaajila keetiif araaramuu ti» jedhe.

¹⁹ Elsaa'i, Na'amaaniin, «Nageyaan deem» jedhe. Na'amaan diqqoo irraa fagaatee deemeen duuba,

²⁰ tajaajilaan Elsaa'ii nama Waaqaa, Gehaaz, «Goottaan kiyya waan Na'amaaniin nami Sooriya'aa fide fudhatuu didee akkasumaan gad lakkise. Dhugaa Mootii Waan Maraa ka jiraataa te'ee, ani isa gula rukkisee woy isa irraa fudhadha» jedhee yaadate.

²¹ Maarre Gehaaz ka'ee Na'amaan gula rukkise; Na'amaan inni gara isaa rukkisuun yennaa dhagge, isa qophatiisaaf garreettaa fardaa ifi irraa bu'ee[†], «Nageyaayyu?» jedhee gaafate.

²² Gehaaz deebisee, «Nageyuma, ammoo goottaa kiyyatti, Raagota keessaa dargaggooti lama biyya koobittii Efremiitii, gara kiyya waan dhufaneef, maganne'e meetii gara kiiloogiraama soddomii afuriitii[‡] fi woyaa guutuu ta jijiirataa lama isaaniif kenni» jedhee na erge» jedheen.

²³ Na'amaan, «Maganne'e, meetii gara kiiloogiraama jaatamii saddeetii fudhadhu» jedhe. Inni

[†] 5:21 Garreettaa irraa bu'e: Garreettaa irraa baye jechu'u.

[‡] 5:22 Kiiloogiraama soddomii afur: Afaan Ibrootaatiin Taalentii tokko jedha.

isa uttissee meetii gara kiiloogiraama jaatamii sad-deetii§ subba lama keessa keyee hidhee, woya guutuu ta jijjiirataa lama woliin, tajaajiltoota ifii keessaa nama lamatti kenne; isaanille ba'atanee Gehaaziin dura deemane.

²⁴ Kooba Elsaai le'u yennaa geyane, Gehaaz meya ba'atanee tajaajiltoota irraa fuudhee, mana keessa keye. Achiin duuba tajaajiltoota Na'amaanii gad lakkise; isaanille deemane.

²⁵ Gehaaz gara manaa seenee, goottaa ifii Elsaai dura dhaabbate. Elsaai ille, «Gehaaz! Haga ammaa eessa jirta?» jedhee isa gaafate.

Innille deebisee, «Goottaa kiyya, ani tajaajilaan keeti eessalle hin dhandhe» jedhe.

²⁶ Elsaai ammoo, «Namichi si qophatisaaf gar-reettaa ifii ka fardaan harkifamu irraa yennaa baye, ani ayyaanaan si woliin hin jiruuyyuu? Yennaan tun yennaa beesee, woyaa, fichaa muka ejersaatii fi fichaa muka woyni'ii, hoole'ee fi horii, yookiin tajaajiltoota dhiiraatii fi durraa fud-hatanuu ree?

²⁷ Tanaaf, dhukkubi goga'aa farrisisaan Na'amaanii haga bara baraa si'ii fi sanyii teetitti hin dabara» jedhe.

Achiin duuba Gehaaz dhukkuba goga'aa farrisisa'aan qabamee adii akka dhakaa bokkeyaa te'ee isa duraa bayee deeme.

6

Agaraan Bisaan Gubba'atti Ol Baye

§ **5:23** *Kiiloogiraama jaatamii saddeeti:* Afaan Ibrootaatiin Taalentii lama jedha.

¹ Korri raagotaa, Elsa'a'iin, «Addeen nuuti si woliin le'iisatti jiru guddoo nutti dhiph'o'o.

² Gara laga Yordaanosii dhandhee, muka murannee, mana keessa leenu akka ijaarannu nuuf eeyyam» jedhane.

Elsa'a'ilie, «Dhaqa'a» isaaniin jedhe.

³ Achiin duuba raagota keessaa tokkochi, «Maggan'e, atille nu tajaajiltoota teeti woliin hin dhaxxuu?» jedhe;

Elsa'a'ilie, «Hin dhaqa» jedhee,

⁴ woliin deemanee. Isaan yennaa Yordaanos geyane, muka muruu jalqabane.

⁵ Isaan keessaa tokkochi adoo muka muruu, agaraan buqqa'ee bisaan keessa bu'e. Inni iyee, «Hoola! Goottaa kiyya agaraan ka ergisa'aa ti» jedhe.

⁶ Nami Waaqaa Elsa'a'i, «Eessaan bu'e?» jedhee gaafate.

Namichi addee agaraan bu'e Elsa'aitti yennaa mudhise, inni muka tokko muree achi bisaan keessa buusee, akka agaraan bisaan gubba'atti bayu godhe.

⁷ Elsa'a'i, namichaan, «Baasiitii fudhadhu» jedhe; namichille hiixatee fudhate.

Elsa'a'i Loltoota Sooriya'aa Ila Jaamse

⁸ Mootichi Sooriya'aa Israa'el woliin loliisatti adoo jiruu, qondaaltota ifii woliin mari'atee, «Ani quttuma kiyya addee akkasiitii fi akkasiititti godhadha» jedhe.

⁹ Nami Waaqaa Elsa'a'i ammoo, «Worri Sooriya'aa achitti gad bu'iisatti waan jiranuuf,

karaa san akka hin dabarre» jedhee mooticha Israa'eliititti erge.

¹⁰ Maarre mootichi Israa'elii addee nami Waaqaa Elsa'i isa ifi eeggachiise san nama itti ergee qorqore; nami Waaqaa Elsa'i yennaa hedduu isa ifi eeggachiissee, mootichille achi irraa ifi eeggate.

¹¹ Mootichi Sooriya'aa waan kana guddoo aaree, qondaaltota ifi waamee, «Nu keessaa mootii Israa'eliitiif ka dooyu, eennu akka te'e natti hin hintanuu?» jedhee gaafate.

¹² Qondaaltota isaa keessaa tokkochi, «Ee, goot-taa kiyya mooti'i! Waan dhossa'aa ta ati kolloo taqee teetii keessatti dubbattu mara, mootii Israa'eliititti ka himu raagicha Elsa'i malee, nu keessaa ka himu eennulle hin jiru» jedhee deebise.

¹³ Mootichi Sooriya'aa, «Akka ani namoota itti ergee isa qabu, dhaqa'aatii addee inni jiru barbaada'a» isaaniin jedhe.

Isaan, «Inni qachaa Dootaanii keessa jira» jedhanee mootichatti himane.

¹⁴ Achiin duuba mootichi loltoota hedduu fardo'ootii fi garreettaa fardaan harkifamuu gara qachaa Dootaanii erge. Isaan halkaniin achi geyanee, qachaa san marsane.

¹⁵ Boruyyaa barii ganama tajaajilaan nama Waaqaa Elsa'i'i ka'ee yennaa gad baye, loltooti fardo'ootii fi garreettaa fardaan harkifamuu qachaa marsiteertuun dhaggee, nama Waaqaa Elsa'i'iin, «Hoola! Goottaa kiyya! Maan goonu nuu woyya?» jedhee gaafate.

16 Elsa'a'ille, «Hin sodaatin; worra isaan woliin jiru caalaa worra nu woliin jirutti caala» jedheen.

17 Achiin duuba Elsa'a'i, «Ee Mootii Waan Maraa! Akka inni dhaggu ila isaa bani!» jedhee daadimate; Mootiin Waan Maraa ila tajaajilaa Elsa'a'ii waan baneef, tajaajilaan sun fardoo ibiddaa heddu'uu fi garreettaan fardaan harkifamu ka ibiddaa hedduun kooba guuttee adaala Elsa'a'ii mara jirtuun dhagge.

18 Worri Sooriya'aa gara Elsa'a'ii gad yennaa dhufane, inni, «Kolbaa tana ila isaanii jaamsi» jedhee gara Mootii Waan Maraa daadimate. Akkuma Elsa'a'i gaafate Mootiin Waan Maraa ila isaanii jaamse.

19 Achiin duuba Elsa'a'i isaaniin, «Karaalle, qachaalle kanaa moti; na gula kowa'a; ani gara nama isin barbaaddanuu isin hin geessa» jedhee gara qachaa Samaariya'aa isaan geesse.

20 Akkuma isaan qachaa seenaneen Elsa'a'i, «Ee, Mootii Waan Maraa! Akka isaan dhag-ganu ila isaanii bani» jedhe; maarre Mootiin Waan Maraa ila isaanii banee, isaanille ilaalanee qachaa Samaariya'aa keessa akka jiranu dhag-gane.

21 Mootichi Israa'elii yennaa isaan dhagge, «Ab-baa kiyya! Isaan ijjeesuu? Isaan ijjeesuu?» jedhee Elsa'a'i gaafate.

22 Elsa'a'ille, «Waawwo'o! Loltoota shallaaga'aa fi guubee teetiin boojite hin ijjeettaa? Akka isaan nyaatanuu fi unanu sagale'ee fi bisaan kenniif; achiin duuba gara mootii ifii deebi'anuu ti» jedheen.

23 Maarre mootiin Israa'elii areertii guddoo isaaniif godhee, isaan nyaatanee unaneen duuba gad isaan lakkise; isaanille gara mootii ifii deemane. Yennaa saniin jalqabanee, gareen loltoota sooriya'aa lafa Israa'elii loliisatti hin deebine.

Marfamiisa Qachaa Samaariya'aa

24 Yennaa diqquo'on duuba, mootiin Sooriya'aa Ben-hadaad loltoota ifii duudii wolitti qabatee, qachaa Samaariya'aa marse.

25 Qachaan sun marfamee waan tureef beelti hantuun seentee, gatiin mataa harree tokkoo meetii gara kiiloogiraama tokkoo*, udaan saphaliisaa ka gara giraama dhibba lamaa, meetii gara giraama jaatamaa† baasuu jalqabe.

26 Gaafa tokko mootiin Israa'elii dalleya dhaka'aa ka qacha'aa san irra ideemaa dabariisatti adoo jiruu, dubartiin takka qoonqoo ol qabattee, «Ee, goottaa kiyya mooti'i, maganne'e na qarqaar» jetteen.

27 Mootichille, «Mootiin Waan Maraayoo si hin qarqaarin, ani attamiin si qarqaaruu dande'a ree? Eedдуммее tiyya irraa moo? Addee cunfaa woyni'ii tiyya irraa?» jedheen.

28 Achiin duuba, «Rakkoon teeti maan» jedhee isii gaafate.

Isiille, «Dubartiin tun, «Adha ilma keeti fidi hin nyaanna; boru ilma kiyya hin nyaanna» anaan jetteerti.

* **6:25 Kiiloogiraama tokko:** Afaan Ibrootaatiin *sheeqeli saddeet-tama* jedha. † **6:25 Meetii giraama jaatamaa:** Afaan Ibrootaatiin *meetii sheeqeli shan* jedha.

29 Tanaaf ilma kiyya iffeelannee nyaanne. Boruyyaa, ani, «Ilma keeti fidi hin nyaanna» jedhee gaafadhe. Isiin ammoo ilma ifii dhoffatte» jetteen.

30 Mootichi tana yennaa dhage'e, gaddee woya a ifii tarasaase; adoo inni dalleya dhaka'aa irra ideemaa dabariisatti jiruu, inni woyaa gaddaa nafa ifiititti aanfatee uffateeruun kolbaan isa dhaggite.

31 Mootichille qoonqoo ol qabatee, «Adha mataan Elsa'i ilma Shaafaaxii yoo isa irraa hin muramin, Waaqi na ijjeesuu ti!» jedhe.

32 Inni ifiin dura nama gara Elsa'i erge.

Yennaa kana Elsa'i, jaarsolee isa ilaaliisaaf dhutte woliin mana ifii keessa jiraayyu; namichi gara Elsa'i ergame adoo isa bira hin geyin, Elsa'i jaarsolee saniin, «Namichi nama ijjeesu sun na ijjeesiisaaf nama natti ergeera. Yennaa inni as gewu balbala itti cufa'atii, seensa isa dhoogga'a. Goottaan isaalle duuba isaatiin dhufisatti jira» jedhe.

33 Adoo inni isaan woliin dubbatiiisatti jiruu, ergamaan sun gara isaa dhufe. Mootichille‡, «Balaan kun Mootii Waan Mara biraa dhufe; haganaa achi ani maan isa irraa eegadha ree?» jedhe.

7

1 Elsa'i deebisee, «Jacha Mootii Waan Mara dhage'i! Mootiin Waan Mara, «Boru yennaa tana karra qachaa Samaariya'aatitti, bullaan qamadi'i

‡ **6:33 Mootichille:** Afaan Ibrootaatiin *Ergamaalle* jedha.

dansaan kiiloon sad yookiin bullaan garbu'uu kiiloon jaa meetii gara giraama kudhanii lamaatitti hin gurguraman» jedhe.»

² Qondaaltichi mootichi itti ciqilfatu, nama Waaqaa Elsa'iin, «Mootiin Waan Maraafoddaa ol gubba'aa yoo banelle, tun te'uu hin dandeettii ree?» jedhe.

Elsa'i deebisee, «Ati tana ila teetiin hin dhagitta; ammoo tokkolle afaaniin hin qaddu!» jedhe.

Baqatiisa Loltoota Sooriya'aa

³ Karra qachaa Samaariya'aa dura, namooti afur ka dhukkuba goga'aa farrisiiisa'aan qabamaneeranu jiraniyyu; isaan, «Maaf haga duunu asteenan?

⁴ Nuuti, «Gara qacha'aa seenna» yoo jenne, achi beelti waan jirtuuf, hin duuna; yoo asitti hannelle hin duuna; maarre gara quttuma worra Sooriya'aa dhandhuu ti. Yoo isaan nu hamburane, hin jiraanna; yoo nu ijjeesanelle hin duuna» woliin jedhane.

⁵ Maarre isaan galgala dimimmisa, gara quttuma worra Sooriya'aa dhaqane. Yennaa achi geyanu nami tokkolle achi hin jiru.

⁶ Loltooti Sooriya'aa hididdeettii garreetaa fardaan harkifamuu, hididdeettii fardo'ootii fi loltoota heddu'uu akka dhage'anu, Mootiin Waan Maraafwaan godheef, isaan, «Mootiin Israa'elii mootii Heetotaatii fi mootii Gibxi'ii akka nu lolanuuf nutti biteera» woliin jedhane.

⁷ Tanaaf galgala san worri Sooriya'aa dunkaanii ifii, fardoo ifitii fi harree ifii, addee quttuma ifiille akkuma jirtutti lakkisanee, lubbuu ifii hamburatisaaf baqatane.

8 Namooti dhukkuba goga'aa farrisiiisa'aan qabamaneeranu sun, addee quttuma worra Sooriya'aa yennaa geyane, dafkaanii takka seenanee, waan achi jiru nyaatanee unanee, meetii, worqi'ii fi woyaa fudhatanee, dhaqanee dhoffatane; achiin duuba isaan deebi'anee dafkaanii dhibii seenanee, achi keessalle'ee waan dhibii fudhatanee, dhaqanee dhoffatane.

9 Achiin duuba isaan, «Wonni nuuti huijisatti jirru sirri'ii moti; guyyaan adhaa guyyaa oduu gammadaa himanu; nuuti ammoo cadhi jenne; haga latti bariutti yoo turre, hin adabanna; tanaaf ammuma gara mana mootumma'aa dhandhee hinnuu ti» woliin jedhane.

10 Maarre isaan dhaqanee, eeddota karra qacha'aa waamanee, «Gara addee quttuma worra Sooriya'aa dhandhee, fardo'oo fi harree hidhamane malee, nami tokkolle hin jiru; qoonqoo nama tokkoolle hin dhageenne; dafkaanoti isaaniille akkuma jirtutti jirti» jedhanee himane.

11 Achiin duuba eeddoti karra qacha'aa oduu san, worra mana mootumma'aa keessa jirutti himane.

12 Mootichi halkaniin ka'ee, qondaaltota ifitiin, «Waan worri Sooriya'aa nu irratti huijisatti jiru, ani isinitti hima. Isaan akka nuuti beela irra jiru hin beekan; maarre isaan, *«Isaan qachaa keessaa bayiisa hin dhabanu; nuutille jiru'uun isaan boojinee, gara qachaa sanii hin seenna»* jedhanee yaadanee, addee quttuma ifii lakkisanee dhokati-isaaaf, qacha'aan alatti bayane» jedhe.

13 Qondaaltota isaa keessaa tokkochi, «Kolbaan

as keessatti hattelle, akkuma kolbaa Israa'elii ta tanaan qara dhumattee te'iis isaanii waan hin oolleef, namooti gariin fardoo asitti hatte shan fudhatanee dhaqanee waan te'e akka hubatanuuf, erginee ilaalla» jedhe.

¹⁴ Maarre isaan garreetaa fardaan harkifamu lama fardoo woliin filane; mootichille namoota san loltoota Sooriya'aa gula ergee, «Dhaqa'atii, waan te'e ilaala'a» jedhee ajaje.

¹⁵ Isaanille haga laga Yordaanosii loltoota Sooriya'aa gula deemanee, loltooti Sooriya'aa ariiti'iin yennaa baqatanu woya'aa fi meya karaa mara irratti gatane dhaggane. Maarre worri ergame sun deebi'ee mootichatti hime.

¹⁶ Achiin duuba Kolbaan Samaariya'aa baatee, addee quttuma worra Sooriya'aa saante; maarre akkuma Mootiin Waan Maraa dubbate, bullaan qamadi'ii dansaan kiiloon sad yookiin bullaan garbu'uu kiiloon jaa meetii gara giraama kudhanii lamaatitti gurguramane.

¹⁷ Yennaa tana mootichi Israa'elii, qondaalticha mootichi itti ciqilfatu, itti gaafatamaa seensuma karra qacha'aa waan godheeruuf, kolbaan isa irra sirbitee, akkuma nami Waaqaa Elsa'i yennaa mootichi gara mana isaa dhufe raage, innille du'e.

¹⁸ Akkuma nami Waaqaa Elsa'i mootichaan, «Boru yennaa tana karra Samaariya'aa duratti bullaan qamadi'ii dansaan kiiloon sad yookiin bullaan garbu'uu kiiloon jaa meetii gara giraama kudhanii lamaatitti hin gurguraman» jedhe muummotte.

¹⁹ Qondaaltichi sun nama Waaqaa Elsa'iin, «Mootiin Waan Maraa foddaa ol gubba'aa yoo

banelle, tun te'uu hin dandeettii ree?» waan jedheeruuf, Elsaa'i, «Ati tana ila teetiin hin dhaggita; ammoo tokkolle afaaniin hin qaddu!» jedhee deebiseeraayyu.

²⁰ Namooti seensuma karra qacha'aa keessatti isa irra sirbanee inni waan du'eef, wonni isa irratti raagame dhugumaan teete.

8

Latti Dubartittii Shuneemitti'ii Deebiteef

¹ Elsaa'i dubartittii qachaa Shuneemii keessa leetu, ta ilma isi'ii du'aa kaaseen, «Mootiin Waan Maraaj beelti woggaa torbaa lafa irratti akka buutu waan murteesseef, maatii teeti woliin yenna'aaf addee le'uu dandeettu deemi» jedhe.

² Maarre isiin kaatee akkuma nami Waaqaa Elsaa'i isi'iin jedhe goote; maatii ifii woliin gara biyya Filisxeemotaan dhaxxee woggaa torba achi leete.

³ Dhuma woggaa torbaa irratti, isiin lafa Filisxeemotaatii deebitee, marroo manaa fi fichaa ifii iyiyatiisaaf gara mootichaa dhaxxe.

⁴ Yennaa san Mootichi, «Bilbaasota Elsaa'i huje duudii natti himi» jedhaa tajaajilaa Elsaa'ii nama Waaqaa Gehaaz woliin dubbatii satti jiraayyu.

⁵ Mucaa du'e Elsaa'i attam akka kaase, Gehaaz mootichatti adoo himiisatti jiruu, dubartittiiin Elsaa'i ilma isi'ii du'aa kaase dhuttee, marroo manaa fi fichaa ifii mootichatti iyyatte. Gehaaz, «Goottaa kiyya mooticha! Dubartittiiin isii tana; ilmi isi'ii ka Elsaa'i du'aa kaaselle isa kana» jedhee mootichatti hime.

6 Mootichi marroo dubbii tanaa isii gaafate; isiille isatti hinte. Achiin duuba mootichi marroo haajaa isi'ii kanaaf qondaalticha tokkoon, «Waan isi'ii mara, haga isii biyya irraa deenteen jalqabee haga ammaa waan fichaa isi'ii irraa dhaggame mara isi'iif deebisiis» jedhe.

Du'a Ben-hadaadii

7 Mootichi Sooriya'aa Ben-Hadaad yennaa dhibameeru, Elsaa'i gara Damaasqo'oo dhaqe; «Elsaa'i as dhufeera» jedhanee mootichatti yennaa himane,

8 mootichi Hazaa'eliin, «Kennansa kana nama Waaqaa Elsaa'iif geessii dhaqiitii ani dhibee tana irraa yoo fayyu te'e, karaa isaatiin Mootii Waan Maraa naaf gaafadhu» jedhe.

9 Maarre Hazaa'el, waan dadansaa qachaa Damaasqo'oo keessaa mara fe'iisa gaala afurtatamaa Elsaa'iif geesse. Inni dhaqee Elsaa'i dura dhaabbatee, «Tajaajilaan* keeti mootichi Sooriya'aa Ben-hadaad, *«Ani dhibee tana irraa hin fayyaa?»* jedhee gara keeti na ergeera» jedhe.

10 Elsaa'i deebisee, «Dhaqiitii, *«Ati dhugumaan hin fayyita»* jedhiin; Mootiin Waan Maraa ammoo akka inni dhugumaan du'u natti mudhiseera» jedhe.

11 Nami Waaqaa Elsaa'i haga Hazaa'el fokki-fatutti ila irraa adoo hin buqqifatin isa ilaalee, achiin duuba bowe.

12 Hazaa'el, «Ee goottaa kiyya! Maaf bootta?» jedhee gaafate.

* **8:9 Tajaajilaan keeti:** Barreffama Ibrootaa keessatti *ilmi keeti* jedha.

Elsaa'ille, «Waan hantuu ati Israa'eloota irratti gootu waan beekuuf bowa; qachaa isaanii ka dalleya dhaka'aatiin marfame ibiddaan hin gudda; dargaggoota isaanii shallaaga'aan hin ijjeetta; ijoollee isaanii lafatti hin dhootta; dubartoota isaanii ta ulfa qaddu gadhaa hin baqassita» jedhe.

¹³ Hazaal el, «Ani tajaajilaan keeti sareen kun, attamiin waan guddoo akkasii godhuu dande'aa?» jedhee gaafate.

Elsaa'i deebisee, «Ati mooticha worra Sooriya'aa akka teetu Mootiin Waan Mara natti mudhiseera» jedhe.

¹⁴ Achiin duuba Hazaal el, Elsaa'i biraad deemee gara Ben-hadaadii goottaa ifii deebi'e; yennaa san Ben-hadaad, «Elsaa'i maan si jedhe?» jedhee gaafate.

Hazaal el deebisee, «Ati dhugumaan akka fayyitu natti hime» jedhe.

¹⁵ Boruyyaa ammoo Hazaal el bullukkoo fuudhee bisaan keessa cuuphee, fuula mootichaa irra buusee buqee ijjeese.

Achiin duuba Hazaal el addee Ben-hadaadiititi mootii worra Sooriya'aa te'e.

Yehoraamii Mootii Yihuda'aa

¹⁶ Ilmi Ahaabii Yoraam Israa'el irratti mootii te'ee woggaa shaneesso'ootitti, ilmi Yoshafaaxii Yehoraam biyya Yihuda'aa irratti mootii te'e.

¹⁷ Inni yennaa mootii te'e nama woggaa soddomii lamatti ti; Yerusaalem keessa tee'ee woggaa saddeeti bulche.

¹⁸ Yehoraam intala Ahaabii waan fuudheef, akkuma maatiin Ahaabii goote karaa mootota

Israa'elii hordofee, Mootii Waan Maraam duratti waan hantuu huje.

¹⁹ Te'uu malee, Mootiin Waan Maraam tajaajila ifi Daawitiif jedhee, isaa fi sanyii isaa keessaa haga bara baraa mootiin akka hin dhabanne waadaa waan galeeruuf, Yihudaa balleessuu hin barbaanne.

²⁰ Bara mootummaa Yehoraamii Edoom Yihudaa irratti kaatee, mootii ifii mootonfatte.

²¹ Maarre Yehoraam garreetaa fardaan harkifamu ka ifii mara fudhatee Saa'iiritti duule. Worri Edoomii isaa fi ajajjoota isaa ka garreetaa fardaan harkifamuu marsane; innii fi ajajjooti isaa ka garreetaa fardaan harkifamuu ammoo, halkaniin ka'anee worra Edoomii lolanee dhoosane bayanee, baqatanee gara mana ifii deebi'ane.

²² Yennaa sanii jalqaddee biyyi Edoomii bulchi-insa Yihuda'aa irratti kaatee finqilte. Liibnaalle yennuma san finqilte.

²³ Wonni dhibiin ta mootichi Yehoraam huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

²⁴ Yehoraam du'ee qachaa Daawitii keessatti abbootii ifii ta durii biratti awwaalame. Ilmi isaa Ahaaziyaan addee isaatitti mootii te'e.

Mootii Yihuda'aa Ahaaziya

²⁵ Ilmi Ahaabii Yoraam Israa'el irratti mootii te'e woggaa kudhanii lammeesso'ootitti, ilmi Yehoraamii Ahaaziyaan biyya Yihuda'aa irratti mootii te'e.

²⁶ Ahaaziyaan mootii yennaa te'e nama woggaa diddamii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa tokko bulche; maqaan haadha isaa

Ataaliya'a; isiin intala Ahaabii ilma Omirii mootii Israa'elii ti.

²⁷ Ahaaziyaan fuudhaa fi heerumaan maatii Ahaabii woliin waan firoomaneef, karaa maatii Ahaabii hordofee, Mootii Waan Maraa duratti waan hantuu huje.

²⁸ Ahaaziyaan Yoraamii ilma Ahaabii woliin mooticha Sooriya'aa Hazaa'el Raamoot-Gilli'aaditti loliisaaf dhaqe; worri Sooriya'aa Yoraam madeesse.

²⁹ Mootichi Yoraam madaa ifii ta mooticha Sooriya'aa Hazaa'el woliin adoo wol loluu Raamootitti madowe san fayyiisaaf gara Yizre'elii deebi'e; ilmi Ahaabii Yoraam waan madoweeruuf, ilmi Yehoraamii Ahaaziyaan mootiin Yihuda'aa isa gaafatiisaaf Yisre'el dhaqe.

9

Yehuun Muudamee Mootii Israa'elii Te'e

¹ Yennaa san raagichi Elsa'i, miseensa raago-taa keessaa tokko waamee, «Hidha keeti hidhad-huutii, okkotee zayitii ejersaa tana fuudhiitii, Raamoot-Gilli'aad deemi.

² Yennaa achi geette ilma Yoshaafaaxii akaakoo Niimshii Yehuu barbaadi; worra isa woliin jiru biraa qofitti isa baasiitii gara kollo'oo seensi.

³ Zayitii ejersaa tana mataa isaa irratti naqiti, «Mootiin Waan Maraa: mootii Israa'elii akka teetu ani si muudeera siin jedha» jedhiin. Achiin duuba adoo hin turin, balbala banadhuutii baqadhu» jedhe.

⁴ Maarre dargaggeessi raagichi Raamoot-Gilli'aad dhaqe.

⁵ Yennaa inni achi geye, ajajjooti loltootaa wolitti qabamanee tee'anuun dhaggee, «Ajaja'a! Ani ergaa sitti himu qaba» jedhe.

Yehuun, «Nu keessaa eennutti hinta?» jedhee gaafate.

Raagichi, «Ajaja'a, si'itti hima» jedhee deebise.

⁶ Achiin duuba Yehuun ka'ee mana seene. Raagichi dargaggeessi zayitii ejersaa mataa Yehu'uu irratti naqee, «Mootiin Waan Mara Waqa Israa'elii: ›Kolbaa Mootii Waan Mara Israa'elii irratti mootii akka teetuuf ani si muudeera.

⁷ Ani dhiiga tajaajiltoota tiyya raagotaatii fi dhiiga tajaajiltoota tiyya maraa, Iizaabel irratti haluu akka bayu, ati maatii goottaa keeti Ahaabii hin balleessita.

⁸ Maatiin Ahaabii marti hin baddi; maatii isaa dhiira ka te'e, garba yookiin garba ka hin te'in mara Israa'el keessaa hin balleessa.

⁹ Maatii Ahaabii akka maatii Yerobi'aamii ilma Nebaatii, akka maatii Baa'ishaa ilma Ahiya'aa hin godha.

¹⁰ Lafa Yizre'eliititti sareeleen Iizaabel hin nyaatti; nami tokkolle isii hin awwaalu» jedha» jedhee, raagichi dargaggeessi balbala banatee baqate.

¹¹ Yennaa Yehuun gara ajajjoota loltoota goot-taa ifii deebi'ee gad baye, isaan keessaa tokkochi, «Wonni marti nageyaa? Namichi maraataan kun maaf gara keeti dhufe?» jedhee gaafate.

Yehuun deebisee, «Heci, namichalle, waan inni dubbatulle isinuu hin beettan» jedhe.

¹² Isaan deebisanee, «Nuttu himi malee, tun dhuga'aa moti» jedhane.

Yehuulle, «Wонни ини наати химе, Мотоин Ваан Мараа, «Ани акка ати мотии Исаа'елии тетууф си муудеера» сиин жедха» наан жедхе.

13 Ачиин дууба исаан мартын вояа ифи ирраа баатане, яаббандуун Иехуун ирраа деему иррати афанаафий, тултулаа афууфаа, куункуу ол жабатане, «Иехуун моти'i» жедхане.

Yehuun Yoraamii fi Ahaaziyaan Ijjeese

14 Maarre Иехуун ими Йосхаафакий акаакон Нимшии, Йораам иррати мала дхөв; юннаа сан Йораамии фи наамоти Исаа'елии мартын мотичи Соория'аа Газаа'эл Раммот-Гили'ад акка хин лоле егисатти жираниий.

15 Мотичи Йораам аммоо мадаа ифи та мотича Соория'аа Газаа'эл волин аддоо волюу лолтооти Соория'аа иса мадеесите сан фаяйсааф Йизре'елити деби'ерааатуу; Иехуун, «Кун яада кеессан юу тө'е, нами токколе жачаа кана кеессаа миликее байе, Йизре'ел кеессатти дуббии тана акка хин дуббане еега'a» жедхе.

16 Юннаа сан Йораам дхиваме жачаа Йизре'елии кеессаа ван иркатаарууф, Ахазиаан мотиин Иуда'аа иса Илалисааф гад бу'e; танааф Иехуун гарреттаа ифи ка фардаан харкифаму ирра тө'е, гара жачаа Йизре'елии дхаге.

17 Еддиичи хельеephoo далея Йизре'елии ирра жиру, лолтооти Иеху'уу дхуваарануун дхаггий, куункуу ол жабате, «Лолтоота дхуфисатти жирану таңа дхаггей!» жедхе.

Йораам дебисе, «Аббаа фардаа токко итти эргиити, «Иси нагяафуу дхуваартани?» жедхе гаатуу ти» жедхе.

18 Abbaan fardaa sun farda irra tee'ee gara Yehu'u dhaqee, «Mootichi, ‹Nageyaafuu dhufaar-tanii?› isiniin jedha» jedhee gaafate.

Yehuun deebisee, «Ati Nageya irraa maan qadda? Gara duubaa tariitii na hordofi» jedhe.

Eedichi xelleephoo irra jiru sun, «Ergantichi isaan bira geyeera; ammoo deebi'ee dhufisatti hin jiru» jedhee mootichatti hime.

19 Achiin duuba mootichi abbaa fardaa dhibii itti erge; innille gara isaanii dhaqee, «Mootichi, ‹Nageyaafuu dhufaartanii?› isiniin jedha» jed-heen. Yehuun deebisee, «Ati Nageya irraa maan qadda? Gara duubaa tariitii na hordofi» jedhe.

20 Eedichi xelleephoo irra jiru sun, «Ergantichi isaan bira geyeera; ammoo deebi'ee dhufisatti hin jiru; sooreessaan loltoota sanii akka nama maraatee garreetaa fardaan harkifamu waan oofuuf, oofis isaa oofiisa Yehuu ilma Niimshii fakkaata» jedhee mootichatti hime.

21 Mootichi Yoraam, «Garreetaa kiyya ka fardaan harkifamu naaf qopheessa'a» jedhee ajaje; isaanille qopheessanee, innii fi mootichi Yihuda'aa Ahaaz qofi qofitti garreetaa ifii ka fardaan harkifamu irra tee'anee, gara Yehuu dhaqanee, fichaa Naabotii Yezire'elichaa keessatti isa dhaggane.

22 Yoraam yennaa Yehuu dhagge, «Yehuu! Nageyaafuu dhuttee?» jedhee gaafate.

Yehuun deebisee, «Waaqonfatiis waaqota dharaatii fi moruun haadha teeti Iizaabelii haga jirtu nageya maanti jiraa?» jedhe.

23 Yoraam Ahaaziyyaa waamee, «Ahaaziya'a! Tun maltumma'a!» jedhee garagalee dheete.

24 Yehuun guubee ifii hunnaan harkissee daaya ceekuu Yoraamii lamaan wodhakka'atti gad lakkisee, onnee isaa woraane; Yoraamille garreetaa ifii ka fardaan harkifamu keessatti jige.

25 Yehuun qarqaarticha ifii Biidkaariin, «Reeffa isaa fuudhiitii fichaa Naabotii Yizre'elichaa keessatti gati. Anii fi ati garreetaa fardaan harkifamu yaabbannee, abbaa isaa Ahaab duubaan deemiisatti jirruun, Mootiin Waan Mara marroo isaatiif raaga dubbate san qaabadhu.

26 Mootiin Waan Mara, «Ani kalee dhangala'iisa dhiiga Naabotiitii fi dhiiga ilmaan isaa dhaggeera; ani dhugumaan fichuma kana keessatti akka ati haluu baatu hin godha» jedha; tanaaf akka Jecha Mootii Waan Maraatitti, reeffa Yoraamii fuudhiitii fichaa Naabotii keessatti gati» jedhe.

27 Mootichi Yihuda'aa Ahaaziyaan waan te'e kana duudii yennaa dhagge, garreetaa ifii ka fardaan harkifamu yaabbatee, karaa gara qachaa Bet-haaganii geessu baqate. Yehuun isa ari'ee, «Isalle ijjeesa'a» jedhee ajaje. Isaanille qachaa Yible'aamii biratti karaa tarba Guuriititti garreetaa isaa ka fardaan harkifamu keessatti isa madeessane. Inni ammoo gara qachaa Megidoo baqatee, achitti du'e.

28 Tajaajiltooti isaa reeffa isaa garreetaa fardaan harkifamuun gara Yerusaalemii geessitee, qachaa Daawitii keessatti addee awwaala abbootii isaatitti isa awwaalte.

29 Ilmi Ahaabii Yoraam mootii Israa'elii te'ee, woggaa kudhanii tokkeesso'ootitti, Ahaaziyaan

mootii Yihuda'aa te'e.

Giittittiin Iizaabel Ijjeefante

³⁰ Yehuun gara Yizire'elii akka dhufe Iizaabel yennaa dhageette, ila ifii kuulattee, mataa ifii dhowattee foddaa manaatiin gad ilaalte.

³¹ Akkuma Yehuun karra ol seeneen, isiin qoon-qoo ol qabattee, «Ee Ziimrii goottaa keeti ijjeette, nageyaafuu dhuttee?» jette.

³² Yehuun gara fodda'aa ol ilaalee, «Nami naa golu eennuu? Eennu ree?» jedhe; yoos gunessoti lama yookiin sad gara isaa gad ilaalane.

³³ Yehuulle isaaniin, «Gad isii darba'a!» jedhe. Yennaa isaan gad isii darbane, dhiigi isi'ii gariin dalleya dhaka'atii fi fardoo irratti faca'e; Yehuun fardoo isii irra oofee, fardoon irra sirbite.

³⁴ Inni gara manaa seenee nyaatee unne; achiin duuba inni, «Dubartittiin abaarantuun tun, intala mootichaa waan teeteef, fuudha'atii awwaala'a» jedhe.

³⁵ Isaan yennaa isii awwaaliisaaf gad bayane ammoo, buqqii mataa isi'ii, miilaa fi ganaa harka isi'ii malee womaa hin dhaggine.

³⁶ Yennaa isaan waan kana Yehu'utti himane inni, «Kun jecha Mootii Waan Mara ka karaa tajaajilaa ifii Eliyaasii Tishibeetichaatiin, «Lafa Yizre'elii keessatti sareen foon Iizaabelii hin nyaatti.

³⁷ Nami tokkolle: tun Iizaabel jechuu akka hin dandeennetti, reeffi isi'ii akka kosi'ii lafa Yizre'elii keessatti hin gatama» jedhee dubbate» jedhe.

10

Sanyiin Ahaabii Ijjeefante

¹ Ahaab qachaa Samaariya'aa keessatti ilmaan torbaatama qabaayyu; maarre Yehuun xalayaan barreessee gara qachaa Samaariya'aa, bulchitoota Yizre'liitiif, jaarsole'ee fi worra ijoollee Ahaabii guddisu duudi'iif erge; xalayaan sun,

² «ilmaan goottaa keessanii isin bira eega jiratte, garreettaa fardaan harkifamu, fardoo, meya woraanaatiif fi qachaa dalleya dhaka'atiin marfame eega qabaattane, akkuma xalayaan kun isin geyeen,

³ ilmaan goottaa keessanii keessaa irra caalaa dansaa ka te'ee fi dandeettii ka qabu fila'aatii, addee abbaa isaatitti isa mootii godha'atiif, sanyii goottaa keessaniitiif lola'a!» ka jedhu.

⁴ Isaan ammoo guddoo sodaatanee, «Moototi lamaan ka dande'anee Yehuu ifi irraa hin dhooggatin, nuuti attam dandeennee isa ifi irraa dhoogganna ree?» jedhane.

⁵ Maarre itti gaafatamaan mana mootumma'aa, bulchaan qacha'aa, jaarsole'ee fi worri ijoollee guddisu, «Nuuti tajaajiltoota teeti; waan ati nuun jettu mara hin goona; nuuti eennulle mootii hin goonu; waan irra caalaa dansaa sitti fakkaate atinuu godhi» jedhanee ergaa Yehu'utti ergane.

⁶ Achiin duuba Yehuun, «Isin yoo golii tiyya teetanee, naaf ajajatane, mataa ilmaan goottaa keessanii mura'aatii boru yennaa tana Yizre'elitti gara kiyya fida'aatii kowa'a» jedhee xalayaan lammeesso'oo isaanii barreesse.

Yennaa san ilmaan mootichaa torbaatam, sooreyyii qachaa Samaariya'aa worra isaan guddisu bira jirtiiyyu.

⁷ Yennaa xalayaan isaan dhaqqabe, isaan ilmaan mootichaa torbaatama maraayyuu ijjeesanee, mataa isaanii saaxaraa keessa keyanee, Yizre'elitti gara Yehu'uu ergane.

⁸ Namichi ergame sun yennaa achi geye, «Isaan mataa ilmaan mootichaa fidaneeran» jedhee Yehu'utti hime. Achiin duuba Yehuun, «Seensuma karra qacha'aatitti addee lamatti tuula'atii, haha boru ganamaatitti achuma turuu ti» jedhee ajaje.

⁹ Boruyyaa ganama Yehuun gara seensuma karra qachaa sanii gad bayee, kolbaa achi jirtu mara dura dhaabbatee, «Isin balleessaa hin qaddanu. Mooticha Yoraamitti mala dhowee ka ijjeese ana; worra kana mara ammoo ka ijjeese ennuu?

¹⁰ Mootiin Waan Maraakaraa raagicha ifii Eliyaasiitiin waan dubbate waan muummesseef, waan inni marroo sanyii Ahaabii dubbate keessaa takkaalle lafa akka hin buune beeka'a» jedhe.

¹¹ Maarre Yehuun worra sanyii Ahaabii keessaa hafee Yizre'el keessa jiru mara, sooreessitoota isaa mara, jaalota isaa maraa fi hayyoota isaa mara, nama tokkolle adoo hin hamburin fixe.

Firri Mooticha Ahaaziya'aa Ijjeefame

¹² Yehuun Yizre'elii ka'ee gara qachaa Samaariya'aa adoo deemuu, addee quttuma tissitootaa* yennaa geye,

¹³ firoota Ahaaziya mooticha Yihuda'aa dhaggee, «Isin eennuu?» jedhee gaafate.

* **10:12 Addee quttuma tissitootaa:** Afaan Ibrootaatiin Bet-Eqed jedhama.

Isaanille, «Nuuti firoota Ahaaziya'aa ti; maatii mootichaati fi maatii haadha mootichaa dubbisiisaaf gara Yizre'elii dhaqaarra» jedhane.

¹⁴ Yehuun, «Worra kana jiru'uunuu booji'a'a!» jedhee ajaje. Maarre isaan namoota afurtamii lama jiru'uunuu booji'anee boolla Bet-Eqedii biratti fixane; isaan keessaa nama tokkolle hin ham-burre.

Worri Mana Mootummaa Ahaabii Keessatti Hafe Marti Ijjeefame

¹⁵ Yehuun achii ka'ee yennaa deeme, ilmi Rekaabii Yonaadaab isa dhaggiisaaf dhufuun, karaa irratti dhaggee, nageya fuudhee, «Akkuma gadhaan kiyya si'iif jiru gadhaan keeti naaf jiraa?» jedhee gaafate.

Yonaadaab deebisee, «Eeti'i» jedhe.

Yehuun deebisee, «Yoo akkas teete harka kiyya qabadhu» jedheen. Maarre inni harka isaa qabate; Yehuulle isa qarqaaree, garreettaa ifii ka fardaan harkifamu irra isa yaassisee,

¹⁶ «Ana gula koyiitii hinaaffaa ani Mootii Waan Maraatiif qabu ilaal» jedhe. Maarre Yehuun garreettaa ifii ka fardaan harkifamu irra isa yaassisee deemane.

¹⁷ Yehuun qachaa Samaariya'aa yennaa geye, worra mana mootummaa Ahaabii keessatti hafe mara ijjeese; akkuma Mootiin Waan Maraaraagicha Eliyaasitti dubbate, inni isaan balleesse.

Worri Ba'aal Waaqonfatu Ijjeefame

¹⁸ Achiin duuba Yehuun kolbaa qachaa Samaariya'aa mara wolitti qabee, «Mootichi Ahaab waaqa Ba'aalii diqquma tajaajile; ani Yehuun ammoo isa caalaa hin tajaajila.

¹⁹ Tanaaf amma, raagota Ba'aalii mara, tajaajiltoota isaatii fi hayyoota isaa mara naaf waama'a. Ani ciincaa guddaa Ba'aaliif waan dhikeessuuuf, nami tokkolle hin hafin! Nami hafe hin ijjeefama» jedhe. Yehuun ammoo tajaajiltoota Ba'aalii balleessisaaf mala kana dhowe.

²⁰ Tanaan duuba Yehuun, «Ulfingga Ba'aaliitiif yaa'ii lassa'a!» jedhee ajaje. Maarre isaan lassane.

²¹ Yehuulle lafa Israa'elii duudi'itti ergaa dabarse; tajaajiltooti Ba'aalii marti tokkolle adoo hin hafin wolitti qabamane; isaan gara galma Ba'aalii seenanee, qacce'ee haga qacce'eetitti guutane.

²² Achiin duuba Yehuun namicha mana woya'aa eeguun, «Tajaajiltoota Ba'aaliitiif woyaay gad baasiif» jedhe. Maarre inni woyaa isaaniif gad baase.

²³ Achiin duuba Yehuun, ilma Yonaadaabii Rekaab woliin gara galma Ba'aalii seenee, tajaajiltoota Ba'aaliitiin, «Tajaajiltoota Ba'aalii malee, tajaajiltooti Mootii Waan Maraa isin woliin as akka hin jirre hubadha'atii ilaala'a» jedhe.

²⁴ Maarre Yehu'u fi Yonaadaab ciinca'aa fi kennansa gubamu dhibiille Ba'aaliif dhikeessisaaf gara keessaa seenane; yennaas san Yehuun namoota saddeettama galmaan alatti dhaabbachiisee, «Isin keessaa, namoota ani isinitti kennu keessaa nami tokkolle akka miliqi ka godhe, inni addee nama miliqe sanii hin ijjeefama!» jedhee isaan ifi eeggachiise.

²⁵ Yehuun akkuma kennansa gubamu dhikeessee hobbaaseen, eeddota fi qondaaltota loltootaatiin, «Seena'atii isaan ijjeesa'a! Nami tokkolle hin miliqin!» jedhee ajaje. Maarre

isaan shallaaga'aan isaan ijjeesane; eeddotii fi qondaaltoti loltootaa reeffa isaanii mara alatti baasanee gatane. Achiin duuba isaan gara kolloo galma Ba'aalii ta gara keessaa dhaqanee,

²⁶ soodduu woyyittii galma Ba'aalii keessaa gad baasanee gubane.

²⁷ Maarre isaan soodduu woyyittii Ba'aalii cac-cassanee, galma Ba'aaliille diiganee, haga adhaa mana faallowaa godhatane.

²⁸ Akka kanaan Yehuun waaqonfatiisa Ba'aalii Israa'el keessaa balleesse.

²⁹ Te'uu malee, inni cubbuu Yerobi'aamiin ilmi Nebaatii, fakkii jabbi'ii ta worqii irraa hujante, ta Israa'elooti Bet'elii fi Daan keessatti akka waaqon-fattu godhe san irraa hin deebine.

³⁰ Mootiin Waan Mara, Yehu'uun, «Ati na duratti waan dansaa gootee, waan ani yaade mara, sanyii Ahaabii irratti waan gooteef, sanyiin teeti haga dhaloota arfeesso'ootitti Israa'el irratti mootii hin teeti» jedhe.

³¹ Yehuun ammoo seera Mootii Waan Mara Waaqa Israa'elii gadhaa tokkochaan hin eeganne; inni cubbuu Yerobi'aam akka Israa'elooti hujju godhe san irraa hin deebine.

Du'a Yehu'uun

³² Bara san Mootiin Waan Mara lafa Israa'elii dhiphisuu jalqabe. Mootichi Sooriya'aa Hazaa'el lafa Israa'elii,

³³ laga Yordaanosii irraa gara baya adu'uu lafa Giil'aadii mara, Baashaan lafa gosi Gaadii, gosi Ruubeniiyii fi gosi Minaase'ee keessa le'anu, haga qachaa Aro'erii ka laga Aarnonii qabate.

34 Wonni dhibiin ta Yehuun huje duudi'ii fi jan-nummaan isaa kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

35 Yehuun du'ee, qachaa Samaariya'a keessatti awwaalame; ilmi isaa Yeho'ahaaz addee isaatitti mootii te'e.

36 Yehuun Samaariyaa keessa tee'ee, woggaa diddamii saddeeti Israa'el irratti mootii te'e.

11

Mootittii Yihuda'aa Ataaliyaa

(*2 Dab. 22:10–23:15*)

1 Ilmi isi'ii Ahaaziyaan akka du'e Ataaliyaan yennaa dhageette, kaatee maatii moototaa mara balleessite.

2 Intalti Yoraamii mootichaa, obboleettiin Ahaaziya'aa Yoshebaan ammoo, ilma Ahaaziya'aa Yo'aas, ilmaan moototaa ta ijeefamu'uuf jiranu keessaa dhossitee baattee, akka inni hin ijeefanneef, ta isa gudditu woliin kolloo taqe'ee takka keessatti Ataaliyaa jalaan dhossite.

3 Woggaa jaaf haga Ataaliyaan mootittii teete, inni Galma Mootii Waan Maraa keessatti ta isa gudditu woliin dhokatee hafe.

4 Woggaa torbeesso'ootitti ammoo hayyichi Yoy-aadaan, ajajjoota dhibbaa ta eeddota mooti'iitii fi ta eeddota mana mootumma'aa maratti ergee, gara Galma Mootii Waan Maraa isaan waansise; achitti isaan woliin gondooroo gondooratee, isaan kakachiiseen duuba, ilma mootichaa isaanitti mudhise.

5 Inni, isaan ajajjee, «Wonni isin gootanu: isin worri guyyaa Sanbataa eeddo'oof baatanu, harka

sad keessaa harki tokko mana mootumma'aa eeguu ti.

⁶ Harka sad keessaa harki tokko karra Suurii eeguu ti; harka sad keessaa harki tokko karra eeddoti tuun eedduun duuba jirtu eeguu ti.

⁷ Isin worri guyyaa Sanbataa badoo eeddo teessanii fixatane, Galma Mootii Waan Maraa ka mootichi keessa jiru eega'a.

⁸ Tokko tokkoon keessan meya lolaa keessan qabadha'atii, adaala mootichaa dhaabbadha'a; eenヌlle yoo isinitti dhikaate ijjeesa'a; gara mootichi deemu mara isa woliin deema'a» jedhe.

⁹ Ajajjooti dhibbaa akkuma hayyichi Yoyaadaan isaan ajaje godhane; tokko tokkoon isaaniille worra guyyaa Sanbataatiin egiisaaf dhaquu fi worra eeddo fixatee galu fudhatanee, gara hayyichaa dhufane.

¹⁰ Achiin duuba hayyichi Yoyaadaan, ebo'oo fi wontee mooticha Daawitii ka Galma Mootii Waan Maraa keessaa san ajajjoota dhibbaatiif kenne.

¹¹ Eeddoti tokko tokkoon isaanii meya lolaa qabatanee, Galma Mootii Waan Maraa irraa gara kibbaatii haga kaabaa, addee ciinca'atii fi Galma Mootii Waan Maraa marsanee, mooticha egiisaaf dhaabbatane.

¹² Achiin duuba Yoyaadaan, ilma mootichaa gad baasee kallacha mataa isaa irra keyee, barreefama Mootiin Waan Maraa marroo moottaatifiif waadaa gale dhugaa bayu isaaf kennee, isa muudee mootii te'iisa isaa beessise. Kolbaan harka dhoottaa qoonqoo ol qabattee, «Mootichi bara dheeraa le'uu ti!» jette.

¹³ Mootittiin Ataaliyaan hogaa eeddotatii fi kolba'aa yennaa dhageette, gara Galma Mootii

Waan Maraad addee kolbaan wolitti qabanteertu dhaxxe.

¹⁴ Akkuma baratame mootichi utubaa bira dhaabbatee, qondaaltoti loltootaatii fi worri tul-tullaa afuufu isa bira dhaabbateeruun dhaggite; kolbaan lafa sanii marti gammadee tultullaa afu-ufiisatti jirtiyyu. Achiin duuba Ataaliyaan gaddi-tee woyaa ifii tarsaattee, «Tun maltumma'a! Tun maltumma'a!» jettee iyyite.

¹⁵ Hayyichi Yoyaadaan, Ataaliyaan Galma Mootii Waan Maraad keessatti akka ijjeefantu waan hin barbaanneef, ajajjoota dhibbaatiin, «Tarree teessan oddu'uu gad isii baasa'a; nama isii gula dhufu mara shallaaga'aan ijjeesa'a» jedhe.

¹⁶ Maarre isaan isii qabanee addee fardooleen gara mana mootumma'aa seentu geessanee, achitti isii ijjeesane.

*Jijiirama Yoyaadaan Godhe
(2 Dab. 23:16-21)*

¹⁷ Hayyichi Yoyaadaan akka isaan kolbaa Mootii Waan Maraad te'anu, Mootii Waan Maraatiif fi mooticha wodhakka'atti, mootichaa fi kolbaa wodhakkaalle'etti gondooro gondoore.

¹⁸ Achiin duuba kolbaan lafa Yihuda'aa marti gara galma Ba'aalii dhaxxee, galma san diiddee, addee ciinca'aatii fi fakkii waaqota dharaa caccas-site; hayyicha Ba'aalii Maataanille addee ciinca'aa duratti ijjeette.

Hayyichi Yoyaadaan Galma Mootii Waan Maraad akka eeganuuf eeddota itti godhe.

¹⁹ Inni ajajjoota dhibbaa, eeddota mooti'ii, eeddota fi kolbaa biyya sanii mara fuudhee, isaan woliin mooticha Galma Mootii Waan Maraad

keessaa gad baasee, karaa karra eeddotaatiin gara mana mootumma'aa seensisane. Achiin duuba mootichille barcumaa mootumma'aa irra tee'e.

²⁰ Maarre Ataaliyaan mana mootumma'aa keessatti shallaaga'aan waan ijjeefanteef, kolbaan duudiin gammadde; qachaan sunille nageya dhaggate.

²¹ Yo'aas yennaa mootii te'e mucaa woggaa torba ti.

12

Mootii Yihuda'aa Yo'aas (2 Dab. 24:1-16)

¹ Yehuun Israa'el irratti mootii te'ee woggaa torbeesso'ootitti, Yo'aas mootii Yihuda'aa te'ee, Yerusaalem keessa tee'ee woggaa afurtama bulche; haati isaa Ziibiyaaan nama qachaa Bersheeba'aa ti.

² Bara hayyichi Yoyaadaan isa gorsaa ture maratti, Yo'aas Mootii Waan Maraai duratti waan sirrii te'e huje.

³ Te'uu malee, addeen waaqonfanna'aa waan hin diigaminiif, kolbaan addee waaqonfanna'aa sanitti ciincaa dhikeessiisaa fi hixaana aarsiisa hin lakinne.

⁴ Yo'aas hayyootaan, «Beesee kennaa addaa ta namooti gara Galma Mootii Waan Maraai fidanu: beesee laakkossa namaa irraa dhaggante, beesee waada'aatii fi beesee nami fedha ifitiin kennu mara wolitti qaba'a.

⁵ Hayyooti tokko tokkonuu, beesee namoota beesee qabatanu irraa fuudhane, addee Galmi

Waaqaa caccabee dhaggame deebisanee ittiin haaressanuu ti» jedhe.

⁶ Hayyooti ammoo Yo'aas mootii te'ee, haga woggaa diddamii sadeesso'ootitti Galma Waaqaa hin haaressine.

⁷ Tanaaf mootichi Yo'aas hayyicha Yoyaada'aa fi hayyoota dhibii waamee, «Galma Waaqaa ka caccabe maaf haaressuu dhaddane? Addee Galmi Waaqaa caccabe ittiin haaressiisaaf dabarsa'aa kenna'a malee, haganaa achi namoota beesee qabatanu irraa beesee hin fuudhina'a» jedhe.

⁸ Hayyooti beesee namoota irraa akka hin fune, Galma Waaqaalle ifiif akka hin haaressine wolii galane.

⁹ Achiin duuba hayyichi Yoyaadaan saanduqa tokko fuudhee qadaaddaa isi'ii irratti urata baasee, karaa nami Galma Mootii Waan Mara seenu gara middatiin addee ciinca'aa bira keye. Hayyooti seensuma eeddu, beesee namooti gara Galma Mootii Waan fidane mara fuutee, saanduqa keessa keettiyyu.

¹⁰ Beeseeen saanduqa keessa akka guutte yennaa dhagganne mara, barreessaan mootichaati fi hayyichi guddaan dhufanee, beesee Galma Mootii Waan Mara keessatti dhaggante san laakkowanee subbatti naqanee hidhaniiyuu.

¹¹ Beesee san laakkowanen duuba, namoota itti gaafatantoota hujii Galma Mootii Waan Maraatiit kenne; beesee san Galma Mootii Waan Mara ijaariisaaf, worra muka bocuuf, worra dhaka'aan mana ijaaruuf,

¹² worra dhakaa bocuuf, worra dhakaa muruuf kaffalan. Akkasuma Galma Mootii Waan Mara

ka caccabe deebisanee haaressiisaaf mukaa fi dhakaa bocame bitiisaaf, Galma Mootii Waan Maraam deebisanee haaressiisaaf waan barbaachisu maraaf kaffalaniiyuu.

¹³ Te'uu malee, beesee Galma Mootii Waan Maraatiif kennante tana, gabataa meeti'ii, qaraphaa issaa ittiin dhaanfanu, qorii, tultullaa yookiin meya meetii irraa yookiin worqii irraa hujamu hujiisaaf hin balleessine.

¹⁴ Beeseen sun hojjatoota Galma Mootii Waan Maraam deebisanee haaressanuuf kennante.

¹⁵ Namooti itti gaafatantoota huji'ii addatamumma'aan waan hujaneef, beeseen hojjatootaaf akka kaffalanu isaanitti kennante sun harka isaaniittiti hin toowatanne.

¹⁶ Beeseen woreega yakka'atii fi sababa cubbu'uutiif kennantu, ta hayyootaa waan teeteef gara Galma Mootii Waan Maraam hin fidanu.

¹⁷ Yennaa san mootichi Sooriya'aa Hazaa'el qachaa Gaatii lolee qabate; achiin duuba qachaa Yerusaalemii loliisaaf murteeffate.

¹⁸ Mootichi Yihuda'aa Yo'aas ammoo, meya abbootiin isaa ta durii moototi Yihuda'aa Yoshaafaax, Yehoraamii fi Ahaaziyan Galma Mootii Waan Maraatiif adda baasanee wooyoonsane mara, kennansa inni ifumaafuu adda baase, worqii Galma Mootii Waan Maraatiif fi mana mootumma'aa keessatti dhaggante mara mooticha Sooriya'aa Hazaa'eliif erge; achiin duuba Hazaa'el Yerusaalem irraa deebi'ee deeme.

¹⁹ Wonni dhibiin ta mootichi Yo'aas huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

²⁰ Qondaaltoti isaa isa irratti kaatee, karaa gara Siilaa gad bu'u irratti Bet-miilo'otti isa ijjeette.

²¹ Qondaaltoti isaa worri isa ijjeese ilma Shime'aatii Yozaabaadii fi ilma Shomerii Yehozaabaad. Yo'aas du'ee qachaa Daawitii keessatti abbootii iffi ta durii biratti awwaalame; ilmi isaa Amaasiyaan addee isaatitti mootii te'e.

13

Mootii Israa'elii Yeho'ahaaz

¹ Ilmi Ahaaziya'aa Yo'aas Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa diddamii sadeesso'ootitti, ilmi Yehu'uu Yeho'ahaaz Israa'el irratti mootii te'ee, Samaariyaa keessa tee'ee woggaa kudhanii torba bulche.

² Inni cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam akka Israa'elooti hujju godhe san hordofisaan, Mootii Waan Maraajaa duratti hujji hantuu huje; inni hujji hantuu san irraa hin deebine.

³ Maarre Mootii Waan Maraajaa Israa'elootatti guddoo aaree, bara heddu'uuf harka mooticha Sooriya'aa Hazaajeliitii fi ilma isaa Ben-Hadaadiitetti dabarsee isaan kenne.

⁴ Achiin duuba Yeho'ahaaz gara Mootii Waan Maraajaa daadimate; Mootiin Waan Maraalle mootichi Sooriya'aa Israa'eloota akka cunqursiisatti* jiru dhaggee, daadimata Yeho'ahaazii dhage'e.

⁵ Tanaaf Mootiin Waan Maraajaa, nama Israa'eloota worra Sooriya'aa jalaa baasu ergeef; Israa'elootille harka worra Sooriya'aa jalaa bayanee akkuma durii nageyaan le'ane.

* **13:4 Cunqursiisatti; Yookiin hacuuciisatt.**

6 Te'uu malee, isaan cubbuu sanyii Yerobi'aamii ta inni akka Israa'elooti hujju godhe san irraa hin deebine; fakkiin waqaqaa dharaa ta «Asheeraa» jedhantu, qachaa Samaariya'aa keessaa adoo hin diigamin hatte.

7 Mootichi Sooriya'aa, loltoota Yeho'ahaazii balleessee, akka bukuu yennaa midhaan dhowanu kaatuu waan godheef, abbootii fardaa shantama, garreetaa fardaan harkifamu kudhanii fi loltoota miilaa kuma kudhan malee tokkolle hin hanne.

8 Wonni dhibiin ta mootichi Yeho'ahaaz huje duudi'ii fi jannummaan isaa kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

9 Yeho'ahaaz du'ee, Samaariyaa keessatti awwaalame; ilmi isaa Yeho'aash addee isaatitti mootii te'e.

Yeho'aashii Mootii Israa'el

10 Yo'aas Yihudaa irratti mootii te'ee woggaa soddomii torbeesso'oottti, ilmi Yeho'ahaazii Yeho'aash Samaariyaa keessa tee'ee, woggaa kudhanii jaa Israa'el bulche.

11 Innille Mootii Waan Maraa duratti waan hantu hujee, cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam, akka Israa'elooti hujju godhe san mara irraa hin deebine.

12 Wonni dhibiin ta mootichi Yeho'aash huje duudi'ii fi jannummaan isaa ta inni mootii Yihuda'aa Amaasiyaa lolelle kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

13 Yeho'aash du'ee, qachaa Samaariya'aa keessatti mootota Israa'elii biratti awwaalame; ilmi isaa Yerobi'aam addee isaatitti mootii te'e.

Du'a Elsa'i'i

¹⁴ Raagichi Elsa'i dhibee isa ijjeette saniin worwaanatuun, mootichi Israa'elii Yeho'aash isa ilaaliisaaf dhaqee, «Abbaa kiyya! Abbaa kiyya! Ka Israa'elif garreettaa fardaatii fi abbootii fardaa teete» jedhee isaaf bowe.

¹⁵ Elsa'i mootichaan, «Guube'ee[†] fi daaya fudhadhu» jedhe; Yeho'aashille guube'ee fi daaya fudhate.

¹⁶ Achiin duuba Elsa'i, «Guubee harkatti qabadhu» jedhe. Yennaa inni harkatti qabate, Elsa'ille harka ifii harka mootichaa irra keye.

¹⁷ Achiin duuba Elsa'i, «Foddaa ka gara aduuun baatuu bani» jedhe; innille bane; Elsa'i, «Daaya darbadhu!» jedhe; mootichi akkuma daaya darbateen, Elsa'i, «Tun daaya Mootii Waan Mara ka injifacha'aa ti; inni ka worri Sooriya'aa ittiin injifatamu; ati worra Sooriya'aa qachaa Afeqi'ii keessatti ijjumaa hin balleessita» jedhe.

¹⁸ Achiin duuba Elsa'i mootichaan, «Daayota dhibii fuudhiitii lafa tuttumadhu!» jedhe; innille daayota fuudhee yennaa sad lafa tuttumatee lakkise.

¹⁹ Elsa'i isatti aaree, «Yennaa shan yookiin yennaa jaa adoo lafa tuttumatee jiraatte, worra Sooriya'aa injifattee ijjumaa hin balleessitaayyu; amma ammoo yennaa sad qofa isaan hin injifatta» jedhe.

²⁰ Elsa'i du'ee awwaalame.
Ji'oota birra'aa mara gareen loltoota Mo'aabii lafa Israa'elii seenan.

[†] **13:15 Guubee:** Lafa tokko tokkotti *Buubee* jedhama.

²¹ Gaafa tokko Israa'elooti nama du'e awwaali-isatti adoo jiranuu, saamtota worra Mo'aabii dhagganee, reeffa namichaa addee awwaala El-saa'ii keessatti qolaansane. Reeffi namichaa akkuma lafee Elsa'a'ii tuqeen, namichi du'aa ka'ee dhaabbate.

Israa'elooti Qachoota Sooriya'aa Deebitee Qabate

²² Bara mootummaa Yeho'ahaazii mara mootichi Sooriya'aa Hazaa'el Israa'eloota mara cunqurse‡.

²³ Mootiin Waan Maraa ammoo sababa gondoroo Abrahaam, Yisihaqqi fi Yaaqoob woliin godheetiif, isaaniif nayee, mararee isaan qarqaare. Inni haga adhaa isaan hin balleessine yookiin fuula ifii duraa isaan hin fageessine.

²⁴ Mootichi Sooriya'aa Hazaa'el du'ee, ilmi isaa Ben-hadaad addee isaatitti mootii te'e.

²⁵ Achiin duuba ilmi Yeho'aazii Yeho'aash, qachoota Hazaa'el abbaa isaa Yeho'aaz lolee irraa fudhate, ilma Hazaa'elii Ben-hadaad irraa deebifate. Yeho'aash yennaa sad isa injifatee qachoota Israa'elii deebifate.

14

*Mootii Yihuda'aa Amaasiyaa
(2 Dab. 25:1-24)*

¹ Ilmi Yeho'ahaazii Yeho'aash Israa'el irratti mootii te'ee woggaa lammeesso'ootitti, ilmi Yo'aasii Amaasiyaan mootii Yihuda'aa te'e.

² Inni mootii yennaa te'e, nama woggaa did-damii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee

‡ **13:22 Cunqurse:** Yookiin hacuuce.

woggaa diddamii sagal bulche; maqaan haadha isaa Yo'adaan; isiin nama qachaa Yerusaalemii ti.

³ Amaasiyaan Mootii Waan Mara duratti waan sirrii te'e huje; te'uu malee akka Daawitii abbaa ifii ka durii hin hunye; inni waan mara akka abbaa ifii Yo'aasii huje.

⁴ Te'uu malee, addeen waaqonfanna'aa waan hin diigaminiif, kolbaan addee waaqonfanna'aa sanitti ciincaa dhikeessiisaa fi hixaana aarsiisa hin lakinne.

⁵ Amaasiyaan mootummaa ifii jabeeffateen duuba, qondaaltota abbaa isaa mooticha ijjeette san ijjeese.

⁶ Te'uu malee kitaaba seera Muuse'ee keessatti, Mootiin Waan Mara, «Nami tokko tokkooyyuu cubbuu ifitiif ijjeefamuu malee, abbootiin cubbuu ijoolle'eetiif, ijoolleen cubbuu abbooti'iitiif hin ijjeefamin» jedhee akkuma ajaje, ilmaan worra abbaa isaa ijjeese sanii hin ijjeenne;

⁷ Amaasiyaan worra Edoomii kuma kudhan dhooqa sooddaa keessatti fixe; inni qachaa «Selaa» jedhamu lolee qabatee, «Yaqti'el» jedhee moggaase; qachaan sun haga adhaalle maquma kanaan waamama.

⁸ Achiin duuba Amaasiyaan akaakoo Yehu'uu ilma Yeho'aazii gara mooticha Israa'elii, Yeho'aashitti nama ergee, «Koottu me, wol ilaallaa!» jedhee lolaaf waammate.

⁹ Yeho'aash mootichi Israa'elii ammoo, Amaasiyaa mooticha Yihuda'aatiif deebisee, «Yennaa tokko qoreen Libaanos keessaa, muka hindheensaatiin, *«Intala teeti ilma kiyya heerumsiisi!»* jette nama itti ergite; bineensi

Libaanosii tokko ammoo karaa san dhufee, qoree san irra sirbe.

¹⁰ Ati dhugumaan worra Edoomii injifatteerta; gadhaa keeti keessatti ifi jajjeerta. Injifachaa dhaggatteen gammadii, mana keeti tee'i; maaniif ifif jiddee Yihudaalle akka jidduuf tuttuxxee rakkinna ifi irratti fida» jedhe.

¹¹ Amaasiyaan ammoo isa dhage'uu waan dideef, mootichi Israa'elii Yeho'aash loltoota ifi fudhatee, mooticha Yihuda'aa Amaasiya'atti duulee, biyya Yihuda'aa keessatti qachaa Bet-Shemeshiittti isa lole.

¹² Loltooti Yihuda'aa loltoota Israa'eliitiin injifa-tamanee, marti isaanii gara mana ifii baqatane.

¹³ Mootiin Israa'elii Yeho'aash Bet-Shemeshiittti, Amaasiyaa ilma Yo'aasii mootii Yihuda'aa akaakoo Ahaaziya'aa booji'e; achiin duuba inni gara Yerusaalemii dhaqee, dalleya Yerusaalemii ka dhaka'aa karra Efreesiitii haga karra roga dalleyaatitti ka dheerinni isaa gara ciqilee dhibba afurii diige.

¹⁴ Inni worqi'ii fi meetii mara, meya Galma Mootii Waan Mara keessa jiruu fi karra mana mootumma'aa keessa jirtu mara, namoota booji'amanelle qabatee, gara qachaa Samaariya'aa deebi'e.

¹⁵ Wonni dhibiin ta mootichi Yeho'aash huje duudiin, jannummaan isaa ta inni mootii Yihuda'aa Amaasiyaa lolelle, kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

¹⁶ Yeho'aash du'ee, qachaa Samaariya'aa keessatti mootota Israa'elii biratti awwaalame; Yerobi'aam addee isaatitti mootii te'e.

*Du'a Amaasiyaa Mooticha Yihuda'aa
(2 Dab. 25:25-28)*

¹⁷ Ilmi Yeho'ahaazii mootichi Israa'elii Yeho'aash du'een duuba, ilmi Yo'aasii mootichi Yihuda'aa Amaasiyaan woggaa kudhanii shan le'e.

¹⁸ Wonni dhibiin ta mootichi Amaasiyaan huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

¹⁹ Amaasiyaa ijjeesiisaaf Yerusaalem keessatti mala itti waan dhowaneef, inni gara qachaa Laakiishiittti baqate; isaan ammoo namoota isa gula erganee achitti isa ijjeesisane.

²⁰ Reeffa isaa fardaan fidanee, qachaa Daawitii Yerusaalem keessatti abbootii isaa ta durii biratti awwaalane.

²¹ Achiin duuba kolbaan Yihuda'aa ilma Amaasiya'aa Azaariyaa ka woggaan isaa kudha jaa, addee Amaasiyaa abbaa isaatitti isa mootii godhane.

²² Amaasiyaan du'een duuba, Azaariyaa qachaa Elootii deebisee ijaaree, gara biyya Yihuda'atitti deebisee.

²³ Ilmi Yo'aasii Amaasiyaan mootii Yihuda'aa te'ee, woggaa kudhanii shaneesso'ootitti, ilmi Yeho'aashii Yerobi'aam mootii Israa'elii te'ee, Samaariyaa keessa tee'ee woggaa afurtamii tokko bulche.

²⁴ Inni Mootii Waan Mara duratti waan hantuuhujee, cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam, akka Israa'elooti hujju godhe san mara irraa hin deebine.

²⁵ Mootiin Waan Mara Waaqi Israa'elii, karaa tajaajilaa ifii Yoonaasii ilma Amiitaayii raagicha Gaat-Hefertiin akkuma dubbatetti, Yerobi'aam

meessaa Israa'elii, seensuma gara Haamaatii irraa kaasee, haga Abbaayaa Arabaayii* addee duriittti deebise.

²⁶ Nami Israa'el keessaa marti, garbi yookiin nami bilisa te'e akka farriisatti jiranu, nami isaan qarqaarulle akka hin jirre Mootiin Waan Maraam dhagge.

²⁷ Mootiin Waan Maraam ammoo, «Maqaa Israa'elootaa biyya lafaa irraa ijumaa hin balleessa» waan hin jedhiniif, inni karaa Yerobi'aamii ilma Yeho'aashiitiin isaan hambure.

²⁸ Wonni dhibiin ta Yerobi'aam huje duudiin, jannummaan isaa ta inni ittiin lole, Damaasqo'oo fi Haamaat ka kutaa biyya Yihuda'aa te'ane Israa'elootaaf attam akka deebise, kitaabaa dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

²⁹ Yerobi'aam du'e; addee isaatitti ilmi isaa Zakaariyaas mootii te'e.

15

Mootii Yihuda'aa Azaariyaa (2 Dab. 26:1-23)

¹ Yerobi'aam Israa'el irratti mootii te'ee, woggaa diddamii torbeesso'ootitti, ilmi Amaasiya'aa Azaariyaan Yihudaa irratti mootii te'e.

² Inni yennaa mootii te'e, nama woggaa kudhanii jaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa shantamii lama bulche; maqaan haadha isaa Yekoliya'a; isiin nama qachaa Yerusaalemii ti.

³ Inni akkuma abbaa ifi Amaasiya'aa Mootii Waan Maraam duratti waan sirrii te'e huje.

* ^{14:25} *Abbaayaa Arabaayii*: Abbaayaa sooddaalle hin jedhanti.

4 Te'uu malee, addeen waaqonfanna'aa waan hin diigaminiif, kolbaan addee waaqonfanna'aa sanitti ciincaa dhikeessiisaa fi hixaana aarsiisa hin lakinne.

5 Mootiin Waan Maraah dhukkuba goga'aa farrisiiisaa mooticha Azaariya'atti buuse; inni hada guyyaa du'a ifii dhukkuba san irraa hin fayyine; qofii ifii mana adda te'e keessa le'e; ilmi mootichaa Yotaam mana mootumma'aa irratti itti gaafatamaa te'ee, kolbaa lafa sanii bulche.

6 Wonni dhibiin ta mootichi Azaariyaan huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

7 Azaariyaan du'ee, qachaa Daawitii keessatti abbootii ifii ta durii biratti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Yotaam mootii te'e.

Mooticha Israa'elii Zakaariyaas

8 Mootichi Azaariyaas Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa soddomii saddeetesso'ootitti, ilmi Yerobi'aamii Zakaariyaas mootii te'ee, Samaariyaa keessa tee'ee, ji'a jaa Israa'el bulche.

9 Inni akkuma abbootii ifii ta durii Mootii Waan Maraah duratti waan hantuun huje. Inni cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam akka Israa'elooti hujju godhe san irraa hin deebine.

10 Ilmi Yaabeshii Shaalum, Zakaariyaas irratti mala dhowee, kolbaa duratti dhowee isa ijjeesee, addee isaatitti mootii te'e.

11 Wonni dhibiin ta mootichi Zakaariyaas huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

12 Maarre jechi Mootiin Waan Mara, «Sanyiin teeti haga dhaloota arfeesso'ootitti Israa'el irratti mootii hin teeti» jedhee Yehu'utti dubbatte muummowe.

Mootii Israa'elii Shaalum

13 Mootichi Azaariyaan* Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa soddomii sagaleesso'ootitti, ilmi Yaabeshii Shaalum mootii te'ee, Samaariyaa keessa tee'ee ji'a tokko bulche.

14 Ilmi Gaadii Menaahem, Tiizaa irraa Samaariyaa dhaqee, ilma Yaabeshii Shaalum ijjeesee, addee isaatitti mootii te'e.

15 Wonni dhibiin ta Shaalum huje duudiin, malli inni dhowelle, kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

16 Yennaa san worri qachaa Tiifsaa karra qacha'aa banuu waan dideef, Menaahem qachaa Tiirza'atii ka'ee, qachaa Tiifsaa, namoota achi keessa jiranuu fi lafa adaala sanii mara lole; inni isaan injifatee, dubartoota ulfa qaddu duudiille gadhaa isi'ii baqasse.

Mooticha Israa'elii Menaahem

17 Mootichi Azaariyaan Yihudaa irratti mootii te'ee, woggaa soddomii sagaleesso'ootitti, ilmi Gaadii Menaahem mootii te'ee, Samaariyaa keessa tee'ee, woggaa kudhan Israa'el bulche.

18 Inni Mootii Waan Mara duratti waan han-tuu huje; inni bara mootummaa ifii cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam akka Israa'elooti hujju godhe san irraa hin deebine.

* **15:13 Mootichi Azaariyaan:** Afaan Ibrootaatiin Uziyaan jedha; inni namuma tokko.

19 Achiin duuba mootichi Asoorii Tiiglaat-Phileeser ka, «Phul» jedhamu biyya Israa'elii lole; Menaahem qarqaarsa isa irraa dhaggatiisaa fi mootummaa ifii jabeeffatiisaaf, meetii kiloogiraama kuma soddomii afur[†] Tiiglaat-Phileeserif kenne.

20 Menaahem meetii mooticha Asooriitiif kennusan, dureeyyii Israa'elii tokko tokkoo isaanii irraa meetii gara giraama dhibba shanii[‡] guure. Maarre Tiiglaat-Phileeser biyya san keessa turiisa lakkisee, gara biyya ifii deebi'ee deeme.

21 Wonni dhibiin ta Menaahem huje kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreeffanteerti.

22 Menaahem du'e; addee isaatitti ilmi isaa Pheqaayaan mootii te'e.

Mooticha Israa'elii Pheqaayaa

23 Azaariyaan mootii Yihuda'aa te'ee, woggaa shantameesso'ootti, ilmi Menaahemii Pheqaayaan mootii te'e, qachaa Samaariya'aa keessa tee'ee, woggaa lama Israa'el bulche.

24 Inni Mootii Waan Mara duratti waan hantuuhuje. Inni cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aam akka Israa'elooti hujju godhe san irraa hin deebine.

25 Ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko, ilmi Remaaliya'aa Pheqaan mala isa irratti dhowee, namoota biyya Giil'aadii shantama woliin, mana mootumma'aa ka dalleya dhaka'aatiin marfame,

[†] **15:19** *Kiiloogiraamii kuma soddomii afur:* Afaan Ibrootaatiin *Talentii kuma jedha.* [‡] **15:20** *Giraama dhibba shanii:* Afaan Ibrootaatiin *sheeqeli shantama jedha.*

qachaa Samaariya'aa keessatti, Pheqaayaa, Argooibii fi Ariyee ijjeesee; addee Pheqaaya'aatitti mootii te'e.

²⁶ Wonni dhibiin ta Pheqaayaan huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreefanteerti.

Mooticha Israa'elii Pheqaa

²⁷ Azaariyaan mootii Yihuda'aa te'ee woggaa shantamii lammeesso'ootitti, ilmi Remaaliya'aa Pheqaan mootii te'ee qachaa Samaariya'aa keessa tee'ee, woggaa diddama Israa'el bulche.

²⁸ Inni Mootii Waan Mara duratti waan hantuuhujee, cubbuu ilmi Nebaatii Yerobi'aamii, akka Israa'elooti hujju godhe san mara irraa hin deebine.

²⁹ Bara Pheqaan Israa'el bulchaa ture, mootiin Asoorii Tiiglaat-Phileeser dhufee qachoota Iiyonii, Abeel Bet-Ma'aka'aa, Yaano'aa, Qedeeshii, Hazoorii, lafa Giil'aadii, Galila'aatii fi Niftaalemii mara fudhatee, namoota booji'e gara Asoorii geesse.

³⁰ Achiin duuba ilmi Uziya'aa Yotaam mootii Yihuda'aa te'ee, woggaa diddameesso'ootitti, ilmi Ela'aa Hose'aan, ilma Remaaliya'aa Pheqaa irratti mala dhowee isa ijjeesee, addee isaatitti mootii te'e.

³¹ Wonni dhibiin ta Pheqaan huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Israa'elii keessatti barreefanteerti.

Mooticha Yihuda'aa Yotaam (2 Dab. 27:1-9)

³² Ilmi Remaaliya'aa Pheqaan mootii Israa'elii te'ee, woggaa lammeesso'ootitti, ilmi Azaariya'aa Yotaam mootii Yihudaa te'e.

33 Inni yennaa mootii te'e, nama woggaa did-damii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa kudhanii jaa bulche; maqaan haadha isaa Yerusha'a; isiin intala Zaadoqii ti.

34 Yotaam akkuma abbaa ifii Azaariya'aa Mootii Waan Maraa duratti waan sirrii te'e huje.

35 Te'uu malee, addeen waaqonfanna'aa waan hin diigaminiif, kolbaan addee waaqonfanna'aa sanitti ciincaa dhikeessisa fi hixaana aarsiisa hin lakinne. Yotaam karra Galma Mootii Waan Maraa ta gara olii ijaare.

36 Wonni dhibiin ta Yotaam huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti bar-reeffanteerti.

37 Mootiin Waan Maraa bara san biyya Yihuda'aa irratti, mootii Sooriya'aa Resiinii fi ilma Remaaliya'aa Pheqaan kaasee itti erguu jalqabe.

38 Yotaam du'ee qachaa Daawitii abbaa ifii ka durii keessatti abbootii ifii ta durii biratti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Ahaaz mootii te'e.

16

Mootii Yihuda'aa Ahaaz (2 Dab. 28:1-27)

1 Ilmi Remaaliya'aa Pheqaan Israa'el irratti mootii te'ee, woggaa kudhanii torbeesso'ootitti, ilmi Yotaamii Ahaaz mootii Yihuda'aa te'e.

2 Ahaaz yennaa mootii te'e nama woggaa did-damaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa kudhanii jaa bulche. Inni akka Daawitii abbaa ifii ka durii Mootii Waan Maraa Waaqa ifii duratti waan sirrii te'e hin hunye.

3 Inni akkuma moototi Israa'elii hujane huje. Inni akkuma kolbaa biyya adda addaa ta waan battii hujjee, ta Mootiin Waan Maraa kolbaa Israa'elii duraa ari'ee baase sanii hujjee, ilma ifituu ibiddaan gubee* ciincaa dhikeesse.

4 Ahaaz addee waaqonfanna'aa irratti, qaccee koobotaa irratti, muka banqaaqaa mara jalatti ciincaa dhikeessee, hixaanalle aarse.

5 Mootichi Sooriya'aa Resiinii fi mootichi Israa'elii ilmi Remaaliya'aa Pheqaan Yerusaalem loliisaaf duulanee, qachaa san woliin Ahaaz marsane; ammoo isa injifatuu hin dandeenne.

6 Yennaa san mootichi Sooriya'aa Resiin, Yihudoota ari'ee baasee qachaa Elootii Sooriya'aaf deebise. Namooti Edoomii ka Elootitti galane haga adhaalle achi keessa le'an.

7 Mootichi Ahaaz, gara mooticha Asoorii Tiiglaat-Phileeseritti namoota ergee, «Ani tajaajilaa keeti; ilma keetille'e. Koyitii worra na loliisatti jiranu harka mooticha Sooriya'atii fi Israa'elii jalaa na baasi» jedhe.

8 Ahaaz meeti'ii fi worqii Galma Mootii Waan Maraa keessaatii fi ta mana mootumma'aa keessaa fuudhee mooticha Asooriitiif erge.

9 Mootichi Asoorii isaaf dhage'ee, Damaasqo'otti duulee qachaa san qabate. Inni mooticha Resiin ijjeesee, namoota qachaa sanii booji'ee gara addee, «Qiir» jedhantuu geesse.

10 Achiin duuba mootichi Ahaaz, mootii Asoorii Tiiglaat-Phileeser dhaggiisaaf gara Damaasqo'oo dhaqe; inni addee ciinca'aa takka Damaasqoo

* **16:3 Ibiddaan gubee:** Afaan Ibrootaatiin *ibidda keessa qaxxaamursee* jedha.

keessatti dhaggee, fakkii addee ciinca'aa san harkaan hujee, karoora ijaarsa isi'ii mara woliin, hayyicha Uriiya'atti erge.

¹¹ Maarre adoo mootichi Ahaaz hin deebi'in, hayyichi Uriyaan akka fakkii mootichi Ahaaz Damaasqoo irraa erge saniititti addee ciinca'aa ijaaree fixe.

¹² Mootichi Ahaaz Damaasqoo irraa deebi'ee addee ciinca'aa yennaa dhagge, achi irratti ciincaa dhikeessisaaf dhaqe.

¹³ Inni addee ciinca'aa san irratti kennansa gubamu fi kennansa midhaanii dhikeessee, kennansa daadhii woyni'ii irratti dhangalaasee, kennansa dhiigaa ka tokkumma'aa irratti fiffixe.

¹⁴ Ahaaz addee ciinca'aa ta sageettuu irraa hujante, ta addee ciinca'aa haareyaa fi Galma Mootii Waan Maraawodhakkaa, Mootii Waan Maraadura jirtu fuudhee, addee ciinca'aa haareya irraa gara kaabaatitti keye.

¹⁵ Achiin duuba mootichi Ahaaz, «Kennansa gubamu ka ganamaa, kennansa midhaanii ka galgalaa, kennansa gubamu fi kennansa midhaanii ka mootichi fidu, kennansa gubamu, kennansa midhaaniitii fi kennansa daadhii woyni'ii ka kolbaan lafa sanii marti fiddu, addee ciinca'aa guddittii haareya irratti ciincessi; dhiiga horii ciinca'aaf dhikaatuu, dhiiga ciincaa dhibi'ii marralle addee ciinca'aa san irratti fiffixi. Addee ciinca'aa ta sageettuu irraa hujante ammoo, akka qajeelcha ittiin gaafadhu naa lakkisi» jedhee Uriyaan hayyicha ajaje.

¹⁶ Hayyichi Uriyaan waan mootichi Ahaaz isa ajaje mara godhe.

¹⁷ Mootichi Ahaaz waan meya irra keyanu ka korboo qabu san irraa waan baxxittii roga afurii buqqissee, gabataa itti dhiqatanulle irraa fuudhe; Waabaa[†] bisaanii ka fakkii korommii sageettuu irraa hujamane irra jiru san irraa gad buusee, hundee dhaka'aa irra keye.

¹⁸ Ahaaz mooticha Asoorii gammachiisiisaaf jedhee, waan akka gaaddisaa ka mootichi guyyaa Sanbataa akka jala tee'uuf, Galma Mootiin Waan Maraa keessatti hujame fuudhee baasee, karra seensuma mootichi gara Galma Mootii Waan Maraa ittiin seenulle cufe.

¹⁹ Wonni dhibiin ta mootichi Ahaaz huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

²⁰ Ahaaz du'ee qachaa Daawitii keessatti abbootii ifii ta durii biratti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Hisqiyaas mootii te'e.

17

Mootii Israa'elii Hose'a

¹ Ahaaz mootii Yihuda'aa te'ee woggaa kudhanii lammeesso'ootitti, ilmi Ele'aa Hose'a mootii te'ee Samaariyaa keessa tee'ee, woggaa sagal Israa'el bulche.

² Inni Mootii Waan Maraa duratti waan hantuu huje; te'u malee haga moototi Israa'elii ta isaan duraa hujane hin hunye.

³ Mootiin Asoorii Shalmaaneser Hose'a loliisaaf dhufe; Hose'alle Shalmaaneseritti harka kennatee, isa gabbare.

[†] **16:17 Waabaa:** Lafa tokko tokkotti *Ibidoo* jedhama.

4 Hose'a mootii Gibxi'ii ka «Soo» jedhamutti, namoota waan ergatee fi akkuma durii wogguma wogga'an, mootii Asooriitiif gibira waan hin gabbariniif, mootiin Asoorii akka Hose'a isa didate hubate. Tanaaf Shalmaaneser isa qabee mana hidha'atitti galche.

Jinnana Samaariya'aa

5 Achiin duuba Shalmaaneser lafa Israa'elii mara lolee, woggaa sad qachaa Samaariya'aa marse.

6 Hose'a mootii te'ee woggaa sagaleesso'ootitti, mootiin Asoorii qachaa Samaariya'aa qabate. Inni Israa'eloota gara Asoorii godaansissee Haala keessa, Gozaan keessatti laga Haaborii biraa fi qachoota Miidiyaanii keessa qubachiise.

7 Kolbaan Israa'elii Mootii Waan Maraawaa Waqa ifii ka biyya Gibxi'ii keessaa, harka mootii Gibxi'ii jalaa isaan baase waan yakkiteef, tun duudiin teete; isaan waaqota dhibiille waaqonfatanee,

8 aadaa kolbaa biyya adda addaa, ta Mootiin Waan Maraawaa Israa'eloota duraa ari'ee baase hordofanee, aadaa moototi Israa'elii hamooleen hujjelle hordofane.

9 Israa'elooti dhossa'an Mootii Waan Maraawaa Waqa ifii duratti waan sirrii hin te'in hujje. Isaan olloota didiqqa ka xelleephoo fichaa eegatanu qabuutii kaasanee, haga qachaa guddaa dalleya dhaka'aa qabuutitti qachoota ifii mara keessatti, addee waqqonfanna'aa ijaarratane.

10 Isaan koobota maraa fi muka banqaaqaa mara jalatti, soodduu woyyitti'ii fi fakkii waqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu dhaabane.

¹¹ Isaan achitti akkuma kolbaan biyya adda ad-daa, ta Mootiin Waan Maraa Israa'eloota duraa ari'ee baase goote, addee waaqonfanna'aa mara irratti hixaana aarsane; isaan waan hantuu hujnee Mootii Waan Maraa aarsane.

¹² Mootiin Waan Maraa, «Waaqota dharaa hin waaqonfatina'a» jedhulle, isaan waaqota dharaa waaqonfatane.

¹³ Mootiin Waan Maraa karaa raagotaatii fi worra mudhii dhagguutiin kolbaa Israa'eliitii fi Yihuda'aa, «Karaa hamaa keessan irraa deebi'a'a; ajajaa fi seerata kiyya ka ani abbootii teessan ta duriitiif kennee, karaa tajaajiltoota tiyya raago-taatiin isaanitti erge san eegadha'a» jedhee ifi eeggachiiseeraayyu.

¹⁴ Isaan ammoo, akkuma abbootii ifii ta durii mataa jabaatanee, Mootii Waan Maraa Waaqa ifii addatiisa didane malee, isa hin dhageenne.

¹⁵ Isaan seerata isaa, gondooroo isaa ta inni abbootii isaanii ta durii woliin gondooree fi waan inni isaan ifi eeggachiise tuffatane; waaqota dharaa ka gatii hin qanne hordofanee, isaanille ka gatii hin qanne te'ane; kolbaa biyya adda addaa ta adaala isaanii hordofanee, Mootiin Waan Maraa, «Akka isaan godhanu hin godhina'a» jedhee isaan ajajulle, isaan waan Mootiin Waan Maraa isaan dhoogge san godhane.

¹⁶ Isaan ajaja Mootii Waan Maraa Ka Waaqa ifii mara didanee, fakkii jabbi'ii ta worqii irraa hujante lamaa fi fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu hujatane; urjoota ol-gubba'aa mara waaqonfatanee, waaqa Ba'aaliille tajaajilane.

¹⁷ Ilmaan ifiitii fi ijoollee ifii ta durraa ibiddaan

gubanee ciincaa dhikeessanee, moruu morsiifatane; Mootii Waan Maraajaa duratti waan hantuu huijisaaf dabarsane ifi kennanee, Mootii Waan Maraajaa aarsane.

¹⁸ Tanaaf Mootiin Waan Maraajaa Israa'elootatti guddoo aaree, isaan ifi duraa fageessee, gosa Yihuda'aa qofa lakkise.

¹⁹ Kolbaan Yihuda'aalle aadaa kolbaa Israa'elii hordotte malee, ajaja Mootii Waan Maraajaa Ka Waaqa ifii hin eeganne.

²⁰ Tanaaf Mootiin Waan Maraajaa sanyii Israa'elii mara jibbee, haga isaan isa duraa badanutti, harka worra isaan saamuutitti dabarsee kennee isaan adabe.

²¹ Mootiin Waan Maraajaa Israa'eloota maatii Daawitii irraa gargar yennaa baase, Israa'elooti ilma Nebaatii Yerobi'aam mootii godhatane. Yerobi'aam Israa'elooti akka Mootii Waan Maraajaa hin hordofanne dokonkorsee, cubbuu guddoo akka isaan hujanu godhe.

²²⁻²³ Mootiin Waan Maraajaa akkuma karaa tajaajiltoota ifii raagotaatiin dubbate haga isaan ifi duraa fageessetti, Kolbaan Israa'elii cubbuu Yerobi'aam huje san ittuma hujane malee irraa hin deebine. Maarre kolbaan Israa'elii lafa ifii irraa gara Asoorii booji'antee, haga adhaa achi jirti.

Worri Ormaa Israa'el Keessa Qubate

²⁴ Mootiin Asoorii qachaa Baabilonii, qachaa Kutaa, qachaa Awaa, qachaa Haamaatii fi qachaa Sefarwaayim keessa kolbaa fidee, addee kolbaa Israa'elii buusiisaaf, qachoota Samaariya'aa keessa qubachiise. Isaan Samaariyaa fudhatanee qachoota isi'ii keessa le'ane.

²⁵ Isaan yennaa matooma achi qubatane, Mootii Waan Maraahin waaqonfanne. Tanaaf Mootiin Waan Maraahin neenqa itti erge; neenqi sun isaan keessaa garii ijjeese.

²⁶ «Kolbaan ati qachaa Samaariya'aa keessa qussiit, seera waaqa lafa sanii hin beenne; tanaaf inni neenqa isaan ijjeesu itti erge» jedhanee mootii Asooriititti himane.

²⁷ Achiin duuba mootiin Asoorii, «Hayyoota Samaariyaa keessaa boojitane keessaa tokko achii deebisa'aatii, seera waaqa lafa sanii kolbaa barsisuu ti» jedhee ajaje.

²⁸ Tanaaf hayyoota isaan Samaariyaa keessaa booji'ane keessaa tokko dhufee Bet'el keessa le'ee, kolbaan attam akka Mootii Waan Maraahin waaqonfattu barsiise.

²⁹ Gosi biyya adda addaa, qachoota keessa qubatane keessatti waaqota ifii hujatane, galma addee waaqonfanna'aa jiru, ka worri Samaariya'aa ijaare keessa keyane.

³⁰ Namooti Baabilonii waaqa dharaa ka «Suukoot-Benot» jedhamu, namooti Kutaahin waaqa dharaa ka «Nergaal» jedhamu, namooti Haamaatii waaqa dharaa ka «Ashiimaa» jedhamu hujatane.

³¹ Namooti Awaa waaqota dharaa ka «Niibhaazii fi Tartak» jedhamanu hujatane; namooti Sefarwaayimii waaqota dharaa ka «Adraamelekii fi Anaamelek» jedhamanuuf ijoolle ifii gubanee ciincaa dhikeessane.

³² Isaan Mootii Waan Maraahin waaqonfatane; te'uu malee hayyoota ciincaa addee waaqonfanna'aa ta waaqota dharaa tajaajiltulle filatane.

³³ Maarre isaan Mootii Waan Maraahin waaqon-

fatane; ammoo akkuma aadaa gosa biyya adda addaa ta hunnaan keessaa isaan fidanee, waaqota ifille waaqonfatane.

34 Isaan haga adhalle aadaa durii ittuma jiran. Isaan Mootii Waan Maraa hin waaqonfanne yookiin seerata, sirna, seeraa fi ajaja inni sanyii Yaaqoobii ta «Israa'el» jedhee moggaaseef kennelle hin eeganne.

35 Mootiin Waan Maraa yennaa Israa'eloota woliin gondooroo gondoore, «Waaqota dhibii hin waaqonfatina'a; isaaniif hin sagadina'a; isaan hin tajaajilina'a yookiin ciincaa isaaniif hin dhikeessina'a.

36 Ammoo ana Mootii Waan Maraa ka hunna guddo'oo fi irree jaddu'uun biyya Gibxi'ii keessaa isin baase waaqonfadha'a; naaf sagada'a; ciincaalle naaf dhikeessa'a.

37 Seerata, sirna, seeraa fi ajaja ani barreessee isiniif kenne, yennaa mara eegadha'a; waaqota dhibii hin hordofina'a;

38 gondooroo ani isin woliin gondoore hin dedhina'a; waaqota dhibii hin waaqonfatina'a;

39 Ana Mootii Waan Maraa Waaqa keessan waaqonfadha'a; harka diinota keessan maraa jalaa ka isin baasu ana» jedheera.

40 Te'uu malee isaan aadaa ifii ta durii san ittuma hujane malee, isa hin dhageenne.

41 Maarre gosi biyya adda addaa tun Mootii Waan Maraa waaqonfatte; waaqota dharaa ka ifille tajaajilane; haga adhaalle ijooleen isaaniitii fi ijooleen ijoollees isaanii akkuma abbootii isaanii ta durii goote godhane.

18

*Mootii Yihuda'aa Hisqiyaas
(2 Dab. 29:1-2; 31:1)*

¹ Ilmi Ela'aa Hose'a Israa'el irratti mootii te'ee, woggaa sadeesso'ootitti, ilmi Ahaazii Hisqiyaas mootii Yihuda'aa te'e.

² Hisqiyaas mootii yennaa te'e, nama woggaa diddamii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa diddamii sagal bulche; maqaan haadha isaa Abiiya'a; isiin intala Zakaariyaasii ti.

³ Inni akkuma abbaan isaa Daawiti huje, Mootii Waan Maraai duratti waan sirrii te'e huje.

⁴ Inni addee waaqonfanna'aa diigee, soodduu woyyittii caccassee, fakkii waaqa dharaa ta «Asheeraa» jedhantuu muree jisse; Israa'elooti haga bara saniiitti fakkii bofaa ta Muuseen sageettuu irraa huje saniiif hixaana waan aarsaneef, Hisqiyaas fakkii bofaa ta «Nehushtaan» jedhantu sanille caccasse.

⁵ Hisqiyaas Mootii Waan Maraai Waaqa Israa'eliititti addate; mootota Yihuda'aa keessaa, isaan dura yookiin isaan duuballe ta akka isaa hin jirtu.

⁶ Inni Mootii Waan Maraatiif addatamaa waan te'eef, isa hordofisa irraa hin deebinne; ajaja Mootiin Waan Maraai Muuse'eef kennelle eegate.

⁷ Mootiin Waan Maraai isa woliin waan jiruuf, wonni huju marti isaaf teete; inni mootii Asoorii irratti finqila kaasee, isa tajaajiluu lakkise.

⁸ Hisqiyaas haga Gaaza'aatii fi lafa adaala isi'iititti, olloota didiqqaa ka xelleephoo fichaa eegatanu qabuutii kaasee, haga qachaa guddaa dalleya dhaka'aa qabuutitti Filisxeemota injifate.

9 Hisqiyaas mootii te'ee woggaa arfeesso'ootitti, ilmi Ela'aa Hose'a mootii Israa'elii te'ee woggaa torbeesso'ootitti, mootiin Asoorii Shalmaaneeser qachaa Samaariya'aatitti duulee marsee,

10 dhuma woggaa sadeesso'ootitti qabate; Hisqiyaas mootii te'ee woggaa jayeesso'ootitti, Hose'a mootii Israa'elii te'ee woggaa Sagaleesso'ootitti, Samaariyaan qabante.

11 Mootiin Asoorii Israa'eloota booji'ee gara Asoorii geessee Haalaa keessa, Gozaan keessatti laga Haaborii biraaf fi qachoota Miidiyaanii keessa qubachiise.

12 Israa'elooti Mootii Waan Mara Waqa ifiitiif ajajamiisa didanee, gondooro inni isaan woliin gondooree fi seera tajaajilaan Mootii Waan Mara Muuseen isaan ajaje mara waan diiganeef tun teete; isaan ajaja hin dhageenne yookiin hin ajajanee.

Mootii Asoorii Senaaheriib

13 Hisqiyaasii mootii te'ee woggaa kudhanii arfeesso'ootitti, mootiin Asoorii Senaaheriib biyya Yihuda'aatitti duulee, qachoota Yihuda'aa ka dalleya dhaka'aa qabu mara lolee qabate.

14 Mootiin Yihuda'aa Hisqiyaas gara mootii Asoorii ka qachaa Laakiishii keessa jirutti namoota ergee, «Ani yakkaa hujeera; waan ati na gaafattu mara ani si'iif hin kaffala, maganne'e lola ana irraa dhaabi» jedhe. Mootiin Asoorii meetii kiiloogiraamii kuma kudhanii* fi worqii

* **18:14** *Meetii kiiloogiraamii kuma kudhanii: Afan Ibrootaatiin meetii Taalentii dhibba sadii Jedha.*

kiiloogiraamii kuma tokko[†] gaafate.

¹⁵ Maarre Hisqiyas meetii Galma Mootii Waan Maraatii fi mana mootumma'aa keessatti dhag-gantu mara isaaf kenne.

¹⁶ Yennaa san Hisqiyas worqii balbalaa fi mikikkila Galma Mootii Waan Maraatitti gonfeeru san, mootii Asooriitiif kenne.

¹⁷ Mootiin Asoorii ajajaa ajajjoota loltootaa, ajajaa hojjatoota mana mootumma'atii fi ajajaa loltootaa, loltoota hedduu woliin qachaa Laaki-ishii irraa, gara Hisqiyasii mooticha Yerusaalem keessa jirutti erge. Isaan Yerusaalem yennaa dhufane, bowii bisaan keessa yaa'u ka baleessa gatiitti'ii, ka karaa gara diida namicha woyaa dhiquu geessu bira dhaabbatane.

¹⁸ Isaan yennaa Hisqiyas mootichatti erganee isa waansisane, itti gaafatamaan mana mootumma'aa ilmi Hilqiya'aa Eliyaaqim, barreessaan mana mootumma'aa Shebnaanii fi barreessaan dabarsi'ii ilmi Asaafii Yo'aan gara isaanii gad bayane.

¹⁹ Ajajaan loltootaa Hisqiyasitti isaan ergee, «Mootiin Asoorii guddaan: Ati maan addattee bid-haa malee teetta?

²⁰ Ati ‹Mala lolaatii fi hunna loltootaa qaba› jetta; ammoo afaan qofa. Ati eennu addattee na irratti kaate?

²¹ Biyya Gibxi'ii ta akka shonbooqqoo caccaddee ta yennaa qabatanu harka namaan woraantee madeessituu addattaa? Mootiin Gibxi'ii nama isatti addatu maraaf akkasuma»

[†] **18:14** Worqii kiiloogiraamii kuma tokko: *Afaan Ibrootaatiin worqii Taalentii soddoma Jedha.*

jedhe.

22 Itti dabalee, «Isin, ‹Nuuti Mootii Waan Maraawaaqa keennatti addanna› anaan yoo jettane, Hisqiyas, worra Yihuda'aatii fi Yerusaalemiitiin, ‹Yerusaalem keessatti addee ciinca'aa tana duratti waaqonfatiisa qaddan› yennaa jedhee, addee waaqonfanna'aatii fi addeen ciinca'aa ta inni balleesse, ta Mootii Waan Maraati motii ree?»

23 Amma koyiitii goottaa kiyya mootii Asoorii woliin wol morki; namoota farda irra tee'anee loluu dande'anu abbootii fardaa yoo qabaatte, ani fardoo kuma lama si'iif hin kenna.

24 Ati garreetaa fardaan harkifamuu fi abbootii fardaa ka worra Gibxi'iititti addattulle, tajaajiltoota goottaa kiyyaa keessaa ka guddoo diqqa'aattuu ifi irraa dhooggatuu hin dandeettu.

25 Ani biyya tana fedha Mootii Waan Maraatiin ala lolee balleessiisaaf dhufe seetaa? Mootii Waan Maraatiittuu, ‹Biyya tanatti duuliitii balleessi› anaan jedhe» jedhe.

26 Achiin duuba ilmi Hilqiiya'aa Eliyaaqim, Shebnaa fi Yo'aan, ajajaa loltootaatiin, «Kolbaan dalleya dhaka'aa irra jirtu hin dhageettii, afaan Ibrootaatiin nutti hin dubbatin; nuuti waan been-nuuf, afaan worra Aaramiitiin nu tajaajiltoota teetitti dubbadhu» jedhane.

27 Inni deebisee, «Goottaan kiyya dubbii tana goottaa keessanii fi isin qofatti akka dubbad-huuf na erge isinitti fakkaataa? Namoota dalleya dhaka'aa irra jiranu, worra akkuma keessan udaan ifii nyaatu'uu fi fincaan ifii unu'uu jiruuf, akka dubbadhuuf na ergee motii ree?» jedhe.

28 Achiin duuba ajajaan loltootaa sun dhaabba-tee, qoonqoo ol qabatee afaan Ibrootaatiin, «Dub-bii mootii guddaa Asoorii dhage'a'a!

29 Mootichi, ‹Hisqiyaas harka kiyyaa isin baasuu waan hin dandeenneef, inni isin hin sobin› jedha.

30 Hisqiyaas, ‹Mootiin Waan Maraah dhugumaan nu hin baasa; qachaan kunille harka mootii Asooriittti dabarfamee hin kennamu› jedhee Mootii Waan Maraatitti akka addattanu isin hin godhin.

31 Waan Hisqiyaas jedhu hin dhage'ina'a. Mootiin Asoorii: Na woliin araaramaa'atii, gara kiyya kowa'a; achiin duuba tokko tokkoon keessan midhaan woyni'ii keessanii fi midhaan harru'uu keessan hin nyaattan; boolla bisaan keessanii keessaa bisaan hin untan.

32 Tun haga ani dhufee lafa ta akka lafa teessanii fakkaattu, lafa midhaaniitii fi daadhii woyni'ii, lafa daabbo'ootii fi lafa muka woyni'ii, lafa zayitii ejersaatii fi lafa dammaatitti isin geessutti teeti. Maarre isin du'a adoo hin te'in jiruu filadha'a; Hisqiyaas: Mootiin Waan Maraah nu hin baasa jedhiisaan yennaa isin dokonkorsu isa hin caqasina'a.

33 Waaqota gosa biyya adda addaa keessaa, lafa ifi harka mootii Asoorii jalaa ka baase jiraa ree?

34 Waaqoti Haama'atii fi Arphaadii eessa jiran ree? Waaqoti Sefarwaayimii, waaqoti Hena'atii fi Iiwaa eessa jiran ree? Isaan qachaa Samaariya'aa harka kiyyaa baasaneeranii ree?

35 Waaqota biyyoota tanaa mara keessaa, lafa ifi harka kiyyaa ka baasuu dande'e kam ree?

Eegasuu Mootiin Waan Maraattam Yerusaalem harka kiyyaa baasuu dande'a ree?» jedhee.

³⁶ Mootichi Hisqiyaas, «Deebii isaaf hin kennina'a» jedhee waan isaan ajajeeruuf, kolbaan cadhitte; waan tokkolle hin deebinne.

³⁷ Achiin duuba itti gaafatamaan mana mootumma'aa ilmi Hilqiiya'aa Eliyaaqim, barreessaan mana mootumma'aa Shebnaanii fi itti gaafatamaan galmee mana mootumma'aa ilmi Asaafii Yo'aan gaddanee woyaa ifii tarsaasane; gara Hisqiyaasii mootichaa dhaqanee, waan ajajaan loltoota Asoorii dubbate isatti himane.

19

Hisqiyaas Akka Isaayaas Isa Gorsu Gaafate (Isa. 37:1-7)

¹ Mootichi Hisqiyaas tana yennaa dhage'e, gaddee woyaa ifii tarsaase; woyaa gaddaalle uffatee gara Galma seene.

² Inni itti gaafatamaa mana mootumma'aa Eliyaaqim, barreessaa mana mootumma'aa Shebna'aa fi hayyootaa keessaa worri jaarsolee te'ane, woyaa gaddaa uffatanee, gara Isaayaasii raagicha ilma Amosii akka dhaqanu erge.

³ Isaan Isaayaasiin, «Mootichi Hisqiyaas, Barri kun bara rakkinnaa, bara adabbi'iitii fi bara salphinnaa ti; akka dubartii deyiisa geetee hunna ittiin ciniinsifattee deettu dhadduu ti.

⁴ Mootiin Waan Maraattam Waaqi keeti dubbii ajaaan loltootaa Rabshaaqeen goottaan isaa mootiin Asoorii isa ergee, Waaqa jiraata'atti akka inni murgu godhe tana mara dhage'ee, isa hin adaba fa

te'aa, nu worra diqqaa lubbu'uun hanneef daadi-madhu» jedha» jedhane.

⁵ Tajaajiltooti Hisqiyasii mootichaa gara Isaayaasii yennaa dhufane,

⁶ inni isaaniin, «Mootiin Waan Mara, ‹Dubbii tajaajiltooti mootii Asoorii, na faanshessite waan dhageetteef hin sodaatin.

⁷ Kunoo, ani ayyaana akka inni oduu dhage'ee, gara biyya ifi deebi'u isa godhu, isaaf hin kenna; achitti shallaaga'aan akka inni du'u hin godha» jedheera, jedha'atii goottaa keessanitti hima'a» jedhe.

*Roorroo Senaaheriibii
(Isa. 37:8-20)*

⁸ Mootiin Asoorii qachaa Laakiishii lakkisee akka deeme, ajajaan loltoota Asoorii dhage'ee yennaa deebi'e, inni qachaa Liibna'aa loliisatti jiruun dhagge.

⁹ Mootiin Gibxi'ii Tiirhaaqaan nami biyya Itoophiya'aa* akka isa loliisaaf dhufaaru, Senaaheriib yennaa dhage'e, Hisqiyasii mooticha Yihuda'aatitti namoota ergee,

¹⁰ «Waaqi ati itti addattu sun, ‹Yerusaalem harka mootii Asooriititti, dabarfantee hin kennantu» jedhee si hin sobin.

¹¹ Kunoo, ati waan moototi Asoorii biyyoota mara godhane, akka isaan ijumaa isaan balleessane dhageetteerta; ati hin baata seetaa?

¹² Waaqoti gosa biyya adda addaa, ka abbootiin tiyya ta durii balleessite, waaqoti qachoota Gozaanii, Kaaraaniitii fi Rezeefii, waaqoti

* **19:9 Itoophiya:** Yaadannoo Dad. 2:13 irratti kennname ilaali.

kolbaa Edenii ta Tel-Asaar keessa leetuu, isaan baasaneeranii ree?

¹³ Moototi qachoota Haamaatii, Arphaadii, Sefarwaayimii, Henaatii fi Iiwaa meet ree?» jedhe.

¹⁴ Mootichi Hisqiyaas worra ergame irraa xalayaa fuudhee dubbise; achiin duuba gara Galma Mootii Waan Maraahaa dhaqee, xalayaa san Mootii Waan Maraahaa duratti diriirse.

¹⁵ Inni daadimatee, «Ee Mootii Waan Maraahaa Waaqa Israa'elii, ka dada ol-gubba'aa ta koola qadduun[†] gubbaa barcumaa mootumma'aa irra teetteertu, Waaqi mootota biyya lafaa maraa si qofa; lafaa fi ol-gubbaa daddeerta.

¹⁶ Ee Mootii Waan Maraahaa, gurra keeti gara keenna deebifadhuu dhage'i; ila teetille banad-huutii ilaali; jecha Senaaheriib si Waaqa jiraataa arrassiisaaf erge dhage'i.

¹⁷ Ee Mootii Waan Maraahaa, moototi Asoorii gosa biyya adda addaatii fi lafa isaanii dhugumaan balleessaneeran;

¹⁸ waaqoti isaaniille, dhaka'aa fi muka irraa harka namaatiin bocamanee hujamane malee, waaqota waan hin te'iniif gubanee balleessane.

¹⁹ Ammalle, ee Mootii Waan Maraahaa Waaqa keenna, mootummaan lafaa marti, Mootiin Waan Maraahaa Waaqi si qofa akka te'e akka beekanuuf, harka mootii Asoorii jalaa nu baasi» jedhe.

Waaqi Hisqiyaasiif Deebii Kenne (Isa. 37:21-38)

²⁰ Achiin duuba ilmi Amosii Isaayaas ergaa gara Hisqiyaasii ergee, «Mootiin Waan Maraahaa

[†] **19:15 Dada ol-gubba'aa ta koola qadduun gubbaa:** Afaan Ib-rootaatiin Kiruubeliin gubbaa jedha.

Waaqi Israa'elii: Ani waan ati marroo Senaa-heriibii mootii Asooriitiif gara kiyya daadimatte dhage'eera jedha.

- ²¹ Mootiin Waan Maraam marroo isaatiif:
 «E Senaaheriib, kolbaan Xiyooni
 si tuffathee sitti murgiti.
 Si'i baqatiisatti jirtuun kolbaan Yerusaalemii
 si duubaan sitti kolliti.
- ²² Ka ati arrassitee fi
 ka ati faanshessite eennu?
 Ati eennu irratti barooddee ila teeti baache?
 Ana Waaqa woyyicha Israa'elii irratti motii?
 jedha.

²³ Ati karaa ergantoota teetiitiin,
 Mootii Waan Maraam irratti murgitee,
 «Ani garreetaa kiyya
 ka fardaan harkifamu heddu'uun
 gara qaccee gaarotaatitti,
 qaccee gaarota Libaanoniititi ol bayeera;
 qaccee gaarota sanii irraa
 hindheensa dhedheera'aa fi
 birbirsa dadansa jijisseera;
 gongomaa keessa fagaadhee
 ciggaa seeneera.

²⁴ Biyya ormaa keessatti
 boolla bisaanii qotee,
 bisaan achii uneera;
 faana miila kiyyaatiin
 lagoota Gibxi'ii mara gosseera, jette.

²⁵ «Mootiin Waan Maraam,
 Waan amma te'e kana akka ani qopheesse,
 bara heddu'uun dura karoora akka baase,
 qachoota dalleya dhaka'aa qabani

akka ati butuchitu,
 tuulaa kosi'iille akka ati isaan gootu,
 akka ani godhe ati hin dhageennee?

²⁶ Kolbaan qachootaa san keessa leetu
 hunna dhaddee,
 sodaattee qaanootteerti;
 akka lattuu diida keessaa
 yookiin akka marra bisile'ee,
 akka marra mana irratti latee
 adoo hin guddatin
 qilleensaan qooree te'aneeran.

²⁷ «Ani ammoo ka'aa fi teessoo teeti,
 bayaa fi gala keeti,
 aari'iin na irratti ka'iisa keeti beekeera.

²⁸ Ati aari'iin na irratti waan kaateef,
 kooriisa keetille waan dhage'eeruuf,
 ani saganaa kiyya funnaan keetitti,
 bixaala kiyya afaan keetitti keyee,
 karuma dhutte si deebisa» jedhe.

²⁹ Achiiin duuba Mootiin Waan Maraa,
 ee, Mooticha Hisqiyaas,
 «Tun beessisa si'iif hin teeti:
 baranaa fi bara dhufu
 midhaan ifumaan latee guddatu hin nyaatta;
 woggaan sadeesso'oo ammoo
 midhaan facaathee hin haammatta
 yookiin muka woyni'ii dhaabbathee
 midhaan isi'ii hin nyaatta.

³⁰ Sanyii Yihuda'aa keessaa worri miliqee hafe,
 akka muka hidda gad yaafatee midhaan bu-
 usuu,
 ijoollee hedduu hin horan.

³¹ Worri Yerusaalem keessaa fi

gaara Xiyooni irratti hafane hin dhufan;
 hinaaffaan Mootii Waan Mara
 ka waan mara dande'uu tana hin gooti.

32 «Tanaaf Mootiin Waan Mara marroo mootii
 Asooriitiif:

«Inni qachaa kana hin seenu
 yookiin daaya as itti hin darbatu.
 Wontee qabatee itti hin dhikaatu
 yookiin yaabbannoo midhaaffatee hin seenu.

33 Inni karuma dhufe deebi'a malee,
 qachaa kana hin seenu.

34 «*Ani ulfinna kiyyaa fi
 waadaa tajaajilaa kiyya Daawitii galeef jed-
 hee,
 qachaa kana hin eega;
 hin hamburalle'e jedheera» jedhe.*

35 Halkanuma san ergamaan Mootii Waan
 Mara gara addee quttuma worra Asoorii
 dhaqee, namoota kuma dhibba tokkoo fi kuma
 saddeettamii shan ijjeese; boruyyaa ganama
 namooti yennaa ka'anu, nami marti du'eeruun
 dhaggane.

36 Achiin duuba mootiin Asoorii Senaaheriib,
 addee quttumaa san lakkisee, gara qachaa
 Nanawwe'ee deebi'ee achi le'e.

37 Gaafa tokko inni galma waaqa ifi keessa
 seenee, waaqa ifii ka «Nisroo» jedhamu waaqon-
 fatiisatti adoo jiruu, ilmaan isaa Adraamelekii fi
 Shaarezer shallaaga'aan isa ijjeesanee, gara lafa
 Araaraatiittti baqatane; addee isaatitti ilmi isaa
 Esaar-hadon mootii te'e.

20

*Hisqiyaas Dhibamee Faye
(Isa. 38:1-8,21-22; 2 Dab. 32:24-26)*

¹ Bara san mootichi Hisqiyaas guddoo dhibamee du'uu geyeeraayyu; Isaayaasiin raagichi ilmi Amosii gara isaa dhaqee, «Mootiin Waan Maraa, *«Ati hin duuta malee, dhibee teeti irraa waan hin fayyineef, waan mara midhaaffadhu»* siin jedha» jedheen.

² Hisqiyaas fuula ifii gara dhaaba manaa* gara-galee Mootii Waan Maraa daadimatee,

³ «Ee Mootii Waan Maraa, ani addatatumumma'aa fi gadhaa tokkochaan si tajaajilee, yennaa mara waan si duratti dansaa te'e akka huje qaabadhu» jedhee laaleffatee bowe.

⁴ Isaayaas achii gad bayee, badhinna mana mootumma'aa ka wodhakka'aa adoo hin dabarin jechi Mootii Waan Maraa gara isaa dhufee,

⁵ «Deebi'iitii Hisqiyaasii kolbaa tiyya sooreessuun, *«Ani Mootiin Waan Maraa Waaqi abbaa keeti Daawitii daadimata keeti dhage'eera; imimmaan teetille dhaggeera. Ani si hin fayyisa; guyyaa sadeesso'oo gara Galma Mootii Waan Maraa ol hin baata;*

⁶ bara jiruu teetii irratti woggaa kudhanii shan hin ede'a; si'ii fi qachaa kanalle harka mootii Asoorii jalaa hin baasa; ani ulfinna kiyyaa fi waadaa tajaajilaa kiyya Daawitii galeef jedhee, qachaa kana hin eega» jedhiin» jedhe.

⁷ Achiin duuba Isaayaas tajaajiltoota mootichaatiin, «Midhaan harru'uu irraa xaltaa

* **20:2 Dhaaba manaa:** Lafa tokko tokkotti *gimoo manaa* jedhama.

huja'aatii fida'aa iita isaa irra keya'aaf» jedhe; isaanille akkuma ajajamane godhane; Hisqiyaasille fayye.

⁸ Mootichi Hisqiyaas, «Mootiin Waan Maraakka na fayyisuu fi guyyaa sadeesso'oo akka gara galma Mootii Waan Maraakka ol bayu beessisi maan?» jedhee, Isaayaas gaafate.

⁹ Isaayaas deebisee, «Gaaddis yaabbannoo kudhan gara duraa deemuu ti moo yaabbannoo kudhan gara duubaa deebi'uu ti? Mootiin Waan Maraakka waadaa gale ka muummessu akka te'e, beessisi inni si'iif kennu kana» jedhee.

¹⁰ Hisqiyaasille, «Gaaddis yaabbannoo kudhan gara duraa deemiisi kasoo waan te'eef, yaabbannoo kudhan gara duubaa deebi'uu ti» jedhee.

¹¹ Achiin duuba Isaayaasiin raagichi gara Mootii Waan Maraakka daadimate; Mootiin Waan Maraalle yaabbannoo Akaaz huje irra, yaabbannoo kudhan gaaddis gara duubaa akka deebi'u godhe.

Ergantoota Baabilon Irraa Dhufane

(Isa. 39:1-8)

¹² Yennaa san mootiin Baabilonii ilmi Baladaanii Merodaak-Baladaan, Hisqiyaas dhibamee akka fayye dhage'ee, xalaya'aa fi kennansa isaaf erge.

¹³ Hisqiyaas ergantoota san gammadaan fudhatee, karra mana karri mootumma'aa keessatti kuufame keessa jirtu mara meetii, worqii, ud-dowaa addaa addaa, fiqiree gatii guddo'oo, mana meya woraanaa ka karra mana mootumma'atii fi karra mootummaa isaa keessatti dhaggantu

mara tokkolle adoo hin hamburin isaanitti mudhise.

¹⁴ Achiin duuba raagichi Isaayaas gara Hisqiyaasii mootichaa dhaqee, «Worri kun maan si'iin jedhane? Isaan eessaa dhufane?» jedhee gaafate.

Hisqiyaas deebisee, «Isaan biyya fago'oo Baabilon irraa dhufane» jedhe.

¹⁵ Maarre Isaayaas, «Isaan mana mootumma'aa keeti keessatti maan dhaggane?» jedheen.

Hisqiyaas deebisee, «Isaan waan mana mootumma'aa kiyya keessaa mara dhagganeeran; karra tiyya keessaa wonni ani isaanitti hin mudhisin tokkolle hin jiru» jedhe.

¹⁶ Achiin duuba Isaayaas mootichaan, «Jecha Mootii Waan Maraa dhage'i!

¹⁷ Mootiin Waan Maraa, «Karri mana mootummaa teeti keessaatii fi karri abbootiin teeti ta durii haga adhaa wolitti qabatte marti gara biyya Baabilonii guyyaan fudhatamanu hin dhufa; wonni tokkolle si'iif hin hafu.

¹⁸ Ilmaan teeti ta uumattu keessaa gariin fudhatamnee, mana mootummaa mootii Baabilonii keessatti gunessota te'anee hin tajaajilan» jedha» jedhe.

¹⁹ Achiin duuba Mootichi Hisqiyaas, «Haga ani jiru nageennii fi gabbiin hin te'a» jedhee waan yaadateef, Isaayaasiin «Jechi Mootii Waan Maraa ka ati dubbatte dansa'a» jedhe.

*Du'a Hisqiyaasii
(2 Dab. 32:32-33)*

²⁰ Wonni dhibiin ta mootichi Hisqiyaas huje marti, huijiin jannummaa isaa, baleessa bisaanii

attam akka baasee fi karaa bisaan lola'u baqassee gara qacha'aa attam akka fide, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

²¹ Hisqiyaas du'ee, addee isaatitti ilmi isaa Mi-naaseen mootii te'e.

21

Mootii Yihuda'aa Minaasee (2 Dab. 33:1-20)

¹ Minaaseen yennaa mootii te'e nama woggaa kudhanii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa shantamii shan bulche. Maqaan haadha isaa Hefziiba'a.

² Inni akkuma kolbaa biyya adda addaa ta waan battii hujjeen Mootiin Waan Maraa kolbaa Israa'elii duraa ari'ee baase sanii, aadaa battittii hordofee Mootii Waan Maraa duratti waan han-tuu huje.

³ Inni addee waaqonfanna'aa, ta abbaan isaa Hisqiyaas diige deebisee ijaare; akkuma mootiin Israa'elii Ahaab godhe, innille Ba'aaliif addee ci-inca'aa ijaaree, fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu huje. Inni urjoota ol-gubba'aatiif sagadee, isaanille waaqonfate.

⁴ Inni Galma Mootii Waan Maraa keessatti addee Mootiin Waan Maraa, «Ani Yerusaalem keessatti hin waaqonfama» jedhetti, addee ci-inca'aa ta worra Waaqa hin beennee ijaare.

⁵ Badhinna Galma Waaqaa lamaanuu keessatti, urjoota ol-gubba'aa mara waaqonfatiisaaf addee ci-inca'aa ijaare.

6 Inni ilma ifituu ciincaa dhikeessee,* worra moru, worra xanoo xanu, worra ekeraa dubbisiisuu fi worra moora ilaalu irraa gorsa gaafatee, Mootii Waan Maraa duratti waan akka malee hantu'uu hujee akka Mootiin Waan Maraa aaru godhe.

7-8 Inni fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu ka huje san Galma Mootii Waan Maraa, ka Mootiin Waan Maraa Daawitii fi ilma isaa Solomoniiin, «Ani Galma kana keessatti, Yerusaalem addee goса Israa'elii mara keessaa filadhe keessa, maqaan kiyya haga bara baraa hin jiraata. Kolbaan Israa'elii ajaja kiyyaa fi Seera tajaajilaan kiyya Muuseen isaaniif kenne mara yoo eegatte, lafa ani abbootii isaanii ta duriitiif kenne keessaa bayanee akka isaan joonjanu deebi'ee hin godhu» jedhe san keessa keye.

9 Minaaseen isaan dokonkorsee, isaan goса biyya adda addaa ta Mootiin Waan Maraa Israa'eloota duraa ari'ee baase caalaa, waan hantuu hujane malee Mootii Waan Maraa hin caqanne.

10 Mootiin Waan Maraa karaa tajaajiltoota ifii raagotaatiin,

11 «Mootiin Yihuda'aa Minaaseen cubbuu battiti tana hujeera; inni worra Amoorotaa ka isa dur-sanu caalaa waan hamaa hujee, waaqota dharaa ifitiin kolbaan Yihuda'aa akka cubbuu hujju god-heera.

12 Tanaaf Mootiin Waan Maraa Waaqi Israa'elii, «Ani balaa hamaa ka nami dhage'u marti rifatu, Yerusaalemii fi Yihudaa irratti hin fida.

* **21:6 Ciincaa dhikeessee:** Afaan Ibrootaatiin *ibidda keessa qaxxaamursee* jedha.

¹³ Akkuma qachaa Samaariya'atii fi mootii Israa'elii Ahaab sanyii isaa woliin adabe, Yerusaalemille hin adaba. Akkuma nami qorii haxowee gad gombisu, anille Yerusaalem haxowee gad hin gombisa.

¹⁴ Kolbaa tiyya ta badii irraa hatte, harka dinota isaaniittti dabarsee hin kenna; isaan dinota ifii maraan booji'amanee hin saamaman.

¹⁵ Isaan bara abbootiin isaanii ta durii biyya Gibxi'iitii baateen jalqabanee, haga adhaatitti ila tiyya duratti cubbuu hujanee, akka ani aaru waan godhaneef, ani tana isaan irratti hin godha-jedha» jedhe.

¹⁶ Minaaseen kolbaan Yihuda'aa Mootii Waan Maraaj duratti cubbuu akka hujju ta godhe caalaa, Yerusaalem qacce'ee haga qacce'eetitti dhiiga worra yakkaa hin qanne heddu'uu dhangalaase.

¹⁷ Wonni Minaaseen huje ta dhibi'ii fi cubbuun inni huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreeffanteerti.

¹⁸ Minaaseen du'ee, oorruu mana mootummaa ifii keessatti, addee oorruu Uza'atitti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Amooni mootii te'e.

Mootii Yihuda'aa Amooni (2 Dab. 33:21-25)

¹⁹ Amooni yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii lamaa ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee woggaa lama bulche. Maqaan haadha isaa Meshulemeeti; isiin intala Haaruzii nama qachaa Yoxbaa ti.

²⁰ Innille akkuma Minaasee abbaa ifii, Mootii Waan Maraaj duratti waan hantuu huje.

21 Inni karaa abbaa ifii mara hordofee, waaqota dharaa ka abbaan isaa waaqonfate waaqonfatee, isaaniifille sagade.

22 Inni Mootii Waan Mara Waqa abbootii ifii ta durii lakkise; karaa Mootii Waan Maraalle hin hordonne.

23 Tajaajiltooti Amoonii mala isa irratti dhoottee, mana mootumma'aa keessatti isa ijeette.

24 Achiin duuba Kolbaan lafa sanii worra Amoonii mooticha irratti mala dhowe mara ijeetee, addee isaatitti ilma isaa Yosiyaas mootii goote.

25 Wonni dhibiin ta Amooni huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreefanteerti.

26 Amooni addee awwaala ifii oorruu Uza'aa keessatti awwaalame; addee isaatitti ilmi isaa Yosiyaas mootii te'e.

22

Mootii Yihuda'aa Yosiyaas (2 Dab. 34:1-2)

1 Yosiyaas yennaa mootii te'e nama woggaa saddeetii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa soddomii tokko bulche. Maqaan Haadha isaa Yidiida'a; isiin intala Adaayaa nama qachaa Bozqaa ti.

2 Yosiyaas Mootii Waan Mara duratti waan sirrii te'e huje; inni karaa abbaa ifii Daawitii mara hordofee, middaa fi bitaa irraa hin gorre.

Kitaab Seeraa Dhaggome (2 Dab. 34:8-25)

3 Yosiyaas mootii te'ee, woggaa kudhanii sad-deetesso'ootitti, barreessaa mana mootumma'aa akaakoo Meshulaamii ilma Azaaliya'aa Shaafaan gara Galma Mootii Waan Maraah ergee,

4 «Gara Hilqiyyaa hayyicha gudda'aa dhaqitii, ‹Beesee eeddoti karra Galma Mootii Waan Maraah, kolbaa irraa guurtee, gara Galma Mootii Waan Maraah fidde akka inni laakkowu godhi.

5 Eeddoti sun beesee san itti gaafatantoota hujii Galma Mootii Waan Maraatiit kennanuu ti; isaanille worra Galma Mootii Waan Maraah haareessuuf,

6 worra muka bocuuf, worra dhaka'aan ijaaruu fi worra dhakaa bocuuf kaffalanuu ti; akkasuma Galma Mootii Waan Maraah haareessisaaf mukaa fi dhakaa bocame ittiin bitanuu ti.

7 Isaan ka addatamane waan te'aneef, beesee isaanitti kennante hin qorqorina'a» jedhiitii itti himi» jedhe.

8 Hayyichi guddaan Hilqiyyaan, barreessaa mana mootumma'aa Shaafaaniin, «Kitaaba Seeraa Galma Mootii Waan Maraah keessatti dhaggeera» jedhee, kitaaba san Shaafaanitti kenne; Shaafaanille irraa fuudhee dubbise.

9 Achiin duuba barreessaan Shaafaan gara mootichaa dhaqee, «Tajaajiltooti teeti beesee Galma Mootii Waan Maraah keessa jirtu fuutee, itti gaafatantoota hujii Galma Mootii Waan Maraatiit kenniteerti» jedhee itti hime.

10 Achiin duuba barreessaan Shaafaan mootichaan, «Hayyichi Hilqiyyaan kitaaba tokko natti kenneera» jedhee, qoonqoo ifii ol qabatee kitaaba san mootichaaf dubbise.

¹¹ Mootichi dubbii kitaaba seeraa keessaa dubbifante yennaa dhage'e, gaddee woyaa ifii tarsaase.

¹² Achiin duuba mootichi hayyicha Hilqiiyaan, ilma Shaafaanii Ahiiqaam, ilma Miikaaya'aa Akbor, barreessaa Shaafaanii fi tajaajilaa mootichaa Asaayaa ajajee,

¹³ «Abbootiin teenna ta durii jecha kitaaba kana keessaatiif waan hin ajajaminif, waan achi keessatti nu'uuf barreeffame mara waan hin hujiniif, Mootiin Waan Maraah guddoo nutti aareera; marroo jecha kitaaba dhaggome kanaa anaaf, kolba'aaf, kolbaa Yihuda'aa maraafille jedha'atii Mootii Waan Maraah gaafadha'a» jedhe.

¹⁴ Maarre Hayyichi Hilqiiyaan, Ahiiqaam, Akbor, Shaafaanii fi Asaayaan gara Huldaa raagitti'ii gaafatiisa dhaqane; isiin haadha manaa Shaalumii ilma Tiiqiwa'aa akaakoo Harhaasii ka uffana eeguu ti; isiin kutaa qachaa Yerusaalemii haareya keessa leeti.

¹⁵ Isiin isaaniin, «Dhaqa'atii waan Mootiin Waan Maraah Waaqi Israa'elii jedhu namicha isin gara kiyya ergetti hima'a.

¹⁶ Mootiin Waan Maraah, «Ani balaa kitaaba mootiin Yihuda'aa dubbise keessatti barreeffame mara addee tanaa* fi kolbaa addee tanaa irratti hin fida.

¹⁷ Isaan na lakkisanee waaqota dhibi'iif hix-aana aarsanee, waaqota dharaa ka harki isaanii hujeen akka ani aaru waan godhaneef, aariin tiyya addee tanaa irratti hin bobeetti; hin dhaantulle'e» jedhe.

¹⁸ Mootii Yihuda'aa akka isin Mootii Waan

* **22:16 Addee tana:** Addeen tun qachaa Yerusaalemii ti.

Maraa gaafattanuuf ka isin ergeen ammoo,
Mootiin Waan Maraawaaqii Israa'elii «Dubbii
dhageette saniif,

¹⁹ biyyi tunii fi kolbaan biyya tanaa akka badduu fi akka abaarantu ta ani dubbadhe yennaa dhageette, gadhaan keeti tuqamee Mootii Waan Maraawaa duratti ifi gad qaddee, gadditee woyaa teeti tarasattee, na duratti waan bootteef, anille si'iif dhage'eera.

²⁰ Tanaaf balaa ani addee tana irratti fidu mara adoo hin dhaggin, akka addee dhuga'aatitti galtu si hin godha; nageyaan hin awwaalanta» jedheera» jette.

Maarre isaan deebi'anee ergaa tana mooticha Yosiyaasitti himane.

23

Yosiyaas Gondooroo Haaresse

(2 Dab. 34:3-7,29-33)

¹ Mootichi Yosiyaas jaarsolee Yihuda'aatii fi Yerusaalemii mara wolitti waame.

² Inni kolbaa Yihuda'aa mara, worra qachaa Yerusaalemii keessaa mara, hayyootaa fi raagota mara, kolbaa mara diqqa'aa fi guddaa woliin gara Galma Mootii Waan Maraawaa ol baye. Jecha kitaaba Gondoro'oo ka Galma Mootii Waan Maraawaa keessatti dhaggome keessa jiru mara akka isaan dhage'anu dubbise.

³ Mootichi Mootii Waan Maraawaa hordofisaaf ajaja isaa, seerata isaatii fi seera isaa gadhaa tokkochaan, lubbuu ifii takkatti'iin eegatiisaaf, gondooroo kitaaba kana keessatti barreenfante jabeessiisaaf, utubaa bira dhaabbatee Mootii

Waan Maraaj duratti gondoore. Achiin duuba kolbaan marti gondooroo sanitti wolii galane.

⁴ Mootichi Yosiyaas meya Ba'aaliif, waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantuu fi urjoota ol-gubba'aa maraaf hujame mara Galma Mootii Waan Maraaj keessaa akka baasanu, hayyicha guddaa Hilqiiyaa, hayyoota hayyicha gudd'aatti aananuu fi eedotta karra Galma Mootii Waan Maraaj ajaje. Inni meya san duudii qachaa Yerusaalemiitiin alatti diida dhooqa Qedroonii keessatti gubee, daadhaa gara qachaa Bet'elii geesse.

⁵ Inni hayyoota waaqota dharaatiif addee Waaqonfanna'aa ta qachoota Yihuda'atii fi adaala Yerusaalemii irratti hixaana akka aarsanuuuf, akkasuma Ba'aaliif, adu'uuf, ji'aaf, tuuta urjootaatii fi urjoota ol-gubba'aa maraaf hixaana akka aarsanuuuf worra moototi Yihuda'aa filatane duudii ari'e.

⁶ Fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhantu Galma Mootii Waan Maraaj keessaa baasee, qachaa Yerusaalemiitiin alatti gara diida dhooqa Qedroonii geessee achitti gube; achiin duuba daakee bulleessee, daadhaa san awwaala namootaa irratti bittinneesse.

⁷ Inni kolloo dhiira wol bukkoonsituuf Galma Mootii Waan Maraaj keessatti hujantee fi ta dubartooti gollaa waaqa dharaa ta «Asheeraa» jedhantuuf keessatti suqaa suxxu diigee balleesse.

⁸ Yosiyaas hayyoota mara qachoota Yihuda'aa keessaa fidee, biyya Geba'iitii haga Bersheeba'atitti, addee waaqonfanna'aa ta hayyooti hixaana irratti aarsitu mara batteesse. Inni addee waaqonfanna'aa, ta seensuma

gara karra Iyaasuu bulchaa qacha'aa biraan,
ta seensuma karra qacha'aa irraa gara bita'aa
jiranulle diige.

⁹ Hayyooti addee waaqonfanna'aa tajaajilanu
sun addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraa ta
Yerusaalem keessaa irratti ciincaa dhikeessuu
dhabanulle hayyoota firoottan ifii woliin daabboo
uukoo hin qanne nyaatane.

¹⁰ Mootichi Yosiyaas nami tokkolle ilma ifii
yookiin intala ifii ciincaa godhee, waaqa Moleeki-
itiif akka hin dhikeessineef, addee ciinca'aa ta
«Toofet» jedhantu ta dhooga Hiinomii keessa jirtu
batteesesse.

¹¹ Inni fakkii fardo'oo ta moototi Yihuda'aa
seensuma Galma Mootii Waan Maraa dura,
waaqonfannaa adu'uutiif adda baasane
mara balleesse; fardoон sun badhinna mana
qondaalticha, «Naataan-Melek» jedhamu bira
jirtiyyu; Yosiyaas garreetaa tajaajila adu'uutiif
adda baafamane gube.

¹² Addee ciinca'aa ta moototi Yihuda'aa kolloo
mana irraa ta mooticha Ahaazii irratti ijaaranee
fi addee ciinca'aa ta mootichi Minaaseen bad-
hinna Galma Mootii Waan Maraa san lamaanuu
keessatti ijaare, mootichi Yosiyaas diige; inni
addee ciinca'aa san butuchee, bututaa san dhooga
Qedrooniititti gate.

¹³ Mootichi Yosiyaas addee waqqonfanna'aa ta
mootiin Israa'elii Soloomoon, qachaa Yerusaalemii
irraa gara aduun baatutti, kooba badi'ii irraa gara
kibbaatitti, waaqa dharaa Sidoonii ta, «Ashitaaroti»
jedhantuuf, waaqa dharaa Mo'aabii ka, «Kemoshi»
jedhamuu fi waaqa dharaa Amoonotaa ka,
«Moleek» jedhamuuuf ijaarelle batteesesse.

14 Mootichi Yosiyaas soodduu woyyittii cac-cassee, fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhan-tuu muree jissee, addee san lafee namootaatiin guute.

15 Inni addee ciinca'aa ta Bet'el keessaa, addee waaqonfanna'aa ta ilmi Nebaatii Yerobi'aam ijaaree Israa'eloota cubbuu hujisiise diigee butuchee gube; fakkii waaqa dharaa ta, «Asheeraa» jedhan-tuulle gube.

16 Akkuma Mootiin Waan Maraa karaa nama Waaqaatiin dursee dubbatetti, Yosiyaas garagalee yennaa ilaale, addee awwaalaa koobota irra jirtu dhaggee namoota ergee, lafee addee awwaalaa san keessa jirtu baasisiisee, addee ciinca'aa irratti gubee, addee ciinca'aa san batteesse.

17 Achiin duuba inni, «Addeen awwaalaa sun ta eennuu ti?» jedhe.

Kolbaan qachaa Bet'elii deebittee, «Addeen awwaalaa sun ka nama Waaqaa lafa Yihuda'atii dhufee ti; inni waan ati amma addee ciinca'aa tana irratti goote ka dursee dubbate» jette.

18 Yosiyaasille, «Eennulle lafee isaa hin tachoosin» jedhe.

Maarre isaan lafee isaatii fi lafee raagicha lafa Samaariya'atii dhufee lakkisane.

19 Mootichi Yosiyaas akkuma Bet'elitti godhe, galma addee waaqonfanna'aa, ta moototi Is-raa'elii qachoota Samaariya'aa keessatti ijaara-nee, akka Mootiin Waan Maraa aaru godhane mara diige.

20 Inni hayyoota addee waaqonfanna'aa taja-jiltu mara addee ciinca'aa irratti qalee, addee

ciinca'aa san irratti lafee namaa gube. Achiin duuba gara Yerusaalemii deebi'e.

Yosiyaas Jila Irra Dabaramaa Jilise

²¹ Mootichi Yosiyaas, «Akkuma kitaaba Gondoro'oo keessatti barreeffante, Mootii Waan Maraawaaqa keessaniif Jila Irra Dabaramaa jilisa'a» jedhee kolbaa mara ajaje.

²² Bara abbootiin mura'aa Israa'el sooreessitee jalqabee, haga bara mootota Israa'eliitii fi Yihuda'aa mara keessatti Jilti Irra Dabaramaa ta akkasii jilifantee hin beettu.

²³ Yosiyaas mootii te'ee woggaa kudhanii sad-deetesso'ootitti ammoo Jilti Irra Dabaramaa tun Mootii Waan Maraatiif Yerusaalem keessatti jilifante.

²⁴ Seerri Hilqiiyaan hayyichi guddaan, kitaaba Galma Mootii Waan Maraawaa keessatti dhagge keessatti barreeffame akka muummowuuf, Yosiyaas worra ekeraa dubbisu, waaqota maati'ii, waaqota dharaatii fi waan battii dhibii maralle, lafa Yihuda'aatii fi Yerusaalemii keessaa balleesse.

²⁵ Akkuma seera Muuse'ee keessatti barreeffante, gadhaa tokkochaan, lubbuu takkatti'iin, hunna takkatti'iin gara Mootii Waan Maraawaa ka deebi'e, mootiin akka Yosiyaasii, isaan dura yookiin isaan duubaa hin dhagganne.

²⁶ Te'uu malee Minaaseen waan godhe maraan, Mootiin Waan Maraawaa akka aaru waan godheef, aariin isaa guddoon ta Yihudaa irratti bobeette haga ammaa hin qabbanoonne.

²⁷ Tanaaf Mootiin Waan Mara, «Akkuma Isra'a'l fuula kiyya duraa balleesse, Yihudaalle fuula kiyya duraa hin balleessa; qachaa filadhe Yerusaalem, Galma ani, «Maqaan kiyya keessa hin jiraata» jedhe san hin lakkisa» jedhe.

*Du'a Yosiyaasii
(2 Dab. 35:20–36:1)*

²⁸ Wonni dhibiin ta mootichi Yosiyaas huje duudiin kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti barreenfanteerti.

²⁹ Bara mootummaa Yosiyaasii, mootiin Gibxi'ii Nekoon, mootii Asoorii qarqaariisaaf gara laga Efraaxiisii ol baye. Mootiin Yihuda'aa Yosiyaas isa loliisaaf itti duule; Nekoon ammoo yennaa isa dhagge Megidotti isa ijjeese.

³⁰ Tajaajiltooti isaa reefa isaa garreetaa fardaan harkifamuun Megidoo irraa gara Yerusaalemii geessanee addee awwaala inni ifif qopheeffatetti awwaalane.

Kolbaan Yihuda'aa ilma isaa Yeho'aaz muuddee addee isaatitti mootii goote.

*Mootii Yihuda'aa Yeho'ahaaz
(2 Dab. 36:2-4)*

³¹ Yeho'ahaaz yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii sadii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, ji'a sad bulche; maqaan haadha isaa Hamutaal; isiin intala Ermiyaasii nama qachaa Liibna'aa ti.

³² Yeho'ahaaz akkuma abbootii ifii ta durii Mootii Waan Mara duratti waan hantuu huje.

³³ Mootichi Yeho'ahaaz Yerusaalem akka hin bulchine, mootiin Gibxi'ii Nekoon lafa Haamaatii keessa addee «Riiblaa» jedhantutti isa hiisisee, kolbaan biyya Yihuda'aa meetii kiiloogiraamii kuma

sadii fi dhibba afur*, worqii kiiloogiraamii sod-domii afur† gibira akka kaffalanu godhe.

³⁴ Mootiin Gibxi'ii Nekoon, ilma Yosiyasii Elyaaqiim addee Yosiyasii abbaa isaatitti mootii godhee, maqaa isaa, «Yehoyaaqiim» jedhee jijiire. Mooticha Yeho'ahaaz ammoo booji'ee gara biyya Gibxi'ii geessee, Yeho'ahaaz achumatti du'e.

*Mootii Yihuda'aa Yehoyaaqiim
(2 Dab. 36:5-8)*

³⁵ Mootichi Yehoyaaqiim meeti'ii fi worqii mootichi Gibxi'ii Nekoon isa gaafate kaffaliisaaf, kolbaan lafa sanii akka dandeettii ifiititti gibira akka kaffaltu godhe.

³⁶ Yehoyaaqiim yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii shanii ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa kudhanii tokko bulche; maqaan haadha isaa Zabudaan; isiin intala Phedaayaaa nama qachaa Ruma'aa ti.

³⁷ Yehoyaaqiimille akkuma abbootii ifii ta durii Mootii Waan Maraaj duratti waan hantuu huje.

24

¹ Bara Yehoyaaqiim bulche keessa, mootiin Babilonii Nebukadnezaar biyya Yihuda'aatitti duulee qabate; mootichi Yehoyaaqiim woggaa sad isa jalatti bule. Achiin duuba yaada ifii jijiiratee isa irratti ka'e.

* ^{23:33} *Meetii kiiloogiraamii kuma sadii fi dhibba afur:* Afaan Ibrootaatiin *meetii Taalentii dhibba tokkoo jedha.* † ^{23:33} *Worqii kiiloogiraamii soddomii afur:* Afaan Ibrootaatiin *worqii Taalentii tokko jedha.*

² Mootiin Waan Maraa karaa tajaajiltoota ifii raagotaatiin akkuma dubbate garee loltoota Baabilonii*, garee loltoota Sooriya'aa, garee loltoota Mo'aabiitii fi garee loltoota Amoonotaa mooticha Yehoyaaqiim irratti kaasee, biyya Yihuda'aa akka balleessanuuf erge.

³ Sababa cubbuu mootichi Minaaseen huje maraatiif, Mootiin Waan Maraa fuula ifii du-raa isaan balleessiisaaf, ajaja isaatiin kolbaa Yi-huda'aa irratti tun teete.

⁴ Sababa Minaaseen dhiiga namoota balleessaan hin qanneelle dhangalaasee, Yerusaalem dhiigaan guuteef, Mootiin Waan Maraa araaramuu hin barbaanne.

⁵ Wonni dhibiin ta Yehoyaaqiim huje duudiin, kitaaba dabarsii mootota Yihuda'aa keessatti bar-reeffanteerti.

⁶ Yehoyaaqiim du'ee, addee isaatitti ilmi isaa Yehoyaakiin mootii te'e.

⁷ Mootiin Baabilonii lafa Gibxi qabattee turte mara, laga Gibxi'itiif kaasee haga laga Efraaxiisii waan qabateef, mootiin Gibxi'ii biyya ifiitii bayee deebi'ee hin duulle.

Mootii Yihuda'aa Yehoyaakiin

(2 Dab. 36:9-10)

⁸ Yehoyaakiin yennaa mootii te'e nama woggaa kudhanii saddeetii[†] ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, ji'a sad bulche. Maqaan haadha isaa Ne-hushta'a; isiin intala Elnaataanii nama qachaa Yerusaalemii ti.

* **24:2 Garee loltoota Baabilonii:** Afaan Ibrootaatiin Garee loltoota Kaldoottaa jedha; garuu isaan worruma tokko. † **24:8 Woggaa kudhanii saddeeti:** Barreeffam Ibroottaa tokko woggaa saddeeti jedha.

9 Yehoyaakiin akkuma abbaa ifii Mootii Waan Maraan duratti waan hantuu huje.

10 Bara Yehoyaakiin bulche keessa, loltooti Nebukadnezaarii mootii Baabilonii, dhaqaneey Yerusaalem marsane.

11 Adoo loltooti isaa qachaa san marsanee jiranuu, Nebukadnezaar ifiifuu gara Yerusaalemii dhufe.

12 Mootiin Yihuda'aa Yehoyaakiin, haati isaa, tajaajiltooti isaa, qondaaltoti isaatii fi qondaaltoti mana mootumma'aa keessaa mootii Baabiloniitetti harka kennatane; mootiin Baabilonii Nebukadnezaar mootii te'ee, woggaa saddeetesso'otitti Yehoyaakiin booji'ee,

13 akkuma Mootiin Waan Maraan dubbate, Nebukadnezaar qabeenna Galma Mootii Waan Maraatiif fi qabeenna mana mootumma'aa mara fudhate; meya worqi'ii ka mootiin Israa'elii Soloomoon Galma Mootii Waan Maraatiif huje mara caccassee, worqii fudhate.

14 Inni hiyyeeyyota qofa biyya Yihuda'aa keessatti lakkisee, kolbaa Yerusaalemii mara, qondaaltota mara, loltoota mara, namoota hujii harkaa hujanuu fi sibiila tumanu mara wolumatti namoota kuma kudhan booji'e.

15 Mootiin Baabilonii Nebukadnezaar Yehoyaakiinii mooticha, haadha isaa, niitota isaa, qondaaltota mana mootummaa isaatii fi sooreessitotta Yihuda'aa Yerusaalem irraa gara Baabilonii booji'e.

16 Mootiin Baabilonii loltoota jajjaba kuma torba ka lola dande'anu mara, worra hujii harkaa hujanuu fi namoota sibiila tumanu kuma tokko

booji'ee, gara biyya Baabilonii geesse.

¹⁷ Mootiin Baabilonii Nebukadnezaar abbaa diqqaa Yehoyaakiinii Mataaniyaa addee Yehoy-aakiiniititti mootii godhee, maqaa isaa jijiiree, «Zedeqiiyaa» jedhe.

Mootii Yihuda'aa Zedeqiiyaa

(*2 Dab. 36:11-12; Erm. 52:1-3*)

¹⁸ Zedeqiiyaan yennaa mootii te'e nama woggaa diddamii tokko ti; inni Yerusaalem keessa tee'ee, woggaa kudhanii tokko bulche. Maqaan haadha isaa Hamutaal; isiin intala Ermiyaasii nama qachaa Liibana'aa ti.

¹⁹ Zedeqiiyaan akkuma Yehoyaaqiimii Mootii Waan Maraa duratti waan hantuu huje.

²⁰ Mootiin Waan Maraa waan isaanitti aareef, kolbaa Yerusaalemiitii fi Yihuda'aa irratti tun marti teete; muummee irratti inni fuula ifii duraa isaan balleesse.

25

Jinnana Yerusaalemii

(*2 Dab. 36:13-21; Erm. 52:3-11*)

¹ Zedeqiiyaan mootii Baabilonii irratti ka'e; tanaaf, bara Zedeqiiyaan bulche keessa woggaa sagaleesso'oo, ji'a kudhaneesso'oo guyyaa kudhaneesso'ootitti mootiin Baabilonii Nebukadnezaar, loltoota ifii mara fudhatee Yerusaalemitti duule. Inni qacha'aan duuba dunkaanii dhaabatee, adaala qacha'aa marsanee yaabbannoo itti ijaarane.

² Zedeqiiyaan mootii te'ee, haga woggaa kudhanii tokkeesso'ootitti, qachaan sun akkuma marfametti ture.

³ Wogguma san keessa ji'a arfeesso'oo, guyyaa sagaleesso'ootitti, beelti waan hammaattee kolbaan sagalee nyaattu dhadde.

⁴ Achiin duuba dalleenni qacha'aa cabe; loltooti Baabilonii qachaa marsanulle, loltooti mootii biyya Yihuda'aa halkaniin karra dalleya dhaka'aa lama odduu jirtu, ta oorruu mootichaa biraatiin miliqanee bayane. Isaan gara dhooqa Yordaanosii baqatane.

⁵ Loltooti Baabilonii ammoo, Zedeqiiyaa mooticha ariitee, diida Yeriko'oo keessatti isa dhaqqadde; loltooti isaa marti isa lakkittee baqatte.

⁶ Loltooti Baabilonii Zedeqiiyaa qaddee, gara Nebukadnezaarii qachaa Riiblaa keessa jiruutitti geessite; inni achitti isatti mure.

⁷ Isaan ilmaan Zedeqiiya'aa, isuma duratti ijjeesane; achiin duuba ila isaa lamaanuu keessaa baasanee, wodaroo sageettu'uutiin hidhanee gara Baabilonii geessane.

*Jinnana Galma Mootii Waan Mara
(Erm. 52:12-23)*

⁸ Nebukadnehaar mootii Baabilonii te'ee woggaa kudhanii sagaleesso'ootitti, ji'a shaneesso'oo, guyyaa torbeesso'ootitti, ajajaan loltoota mooticha eeganuu tajaajilaan mootii Baabilonii Nebuzaraadaan, gara qachaa Yerusaalemii dhufe.

⁹ Inni Galma Mootii Waan Mara, mana mootumma'aa, mana Yerusaalem keessaa mara gube; mana gugurdaa mara gubee balleesse.

¹⁰ Loltooti Baabilonii ta ajajaa loltoota mooticha eegantuun sooreffamanu, dalleya dhaka'aa ka qachaa Yerusaalemiittti marfameeru diigane.

¹¹ Ajajaan loltoota mooticha eegantuun Nebuzaraadaan, namoota qachaa keessatti hafane, worra mootii Baabiloniittti harka kennatanee fi kolbaa taan woliin booji'ee, gara Baabilonii geesse.

¹² Worra hiyyeeyyii ijumaa wo hin qanne garii ammoo, muka woyni'ii akka dhaabanuu fi fichaa akka qotanu lafa Yihuda'aa keessatti lakkisee deeme.

¹³ Worri Baabilonii utuboota sageettuu irraa hujamane, waan meya irra keyanu ka korboo qabanuu fi waabaa bisaanii ka sageettuu irraa hujamane, ka Galma Mootii Waan Mara keessa jiranu caccassanee, sageettuu san gara biyya Baabilonii geessane.

¹⁴ Akkasuma isaan okkotee sageettuu'uu, akkaafaa sageettuu'uu, qaraphaa issaa ittiin dhaanfanu ka sageettuu'uu, girgiraa sageettuu'uu, meya sageettuu irraa hujame ka Galma Waaqaa keessatti ittiin tajaajilanu mara, fudhatanee deemane.

¹⁵ Ajajaan loltoota mooticha eedduu, waan ibidda irratti bobeessanuu fi qorii, waan worqi'ii fi meetii irraa hujame mara fudhatee deeme.

¹⁶ Madaalliin utuboota lamaa ka sageettuu'uu, waabaa bisaanii ka sageettuu'uu, waan meya irra keyanu ka sageettuu'uu ka korboo qabanuu, ka mootichi Soloomoon Galma Mootii Waan Maraatiif hujee hagana hin jedhamu.

¹⁷ Hojjaan utubaa tokkoo ciqilee kudhanii

saddeeti; hojjaan guutuu utuba'aa ciqilee sad; marsa guutuu utuba'aa irratti seesa caccoo sageettu'uutii fi sageettuu midhaan muka rumaanii fakkaatuun seefameera. Utubaan lammeesso'olle akkasuma seefamee hujameera.

*Kolbaan Yihuda'aa Gara Baabylonii Booji'ante
(Erm. 52:24-27)*

18 Ajajaan loltoota mooticha eedduu Nebuzaraadaan, Seraayaay hayyicha sooreessa, hayyicha itti aanaa Sefaaniya'aatii fi eeddota karraa sadiin booji'e.

19 Qachaa keessatti worra hafane keessaa ajaa ja loltootaa, gorsitoota mootichaa shanan, barreessaa ajajaa loltootaa ka kolbaa lafa sanii duulaaf filuu fi namoota dhibii ka qachaa san keessatti dhaggamanu jaatama fuudhee deeme.

20 Ajajaan loltootaa Nebuzaraadaan, isaan mara gara mootii Baabylonii ka qachaa Riiblaa keessa jiruu geesse.

21 Mootiin Baabylonii lafa Haamaatii Riiblaa keessatti isaan ijjeesise.

Maarre kolbaan Yihuda'aa lafa iffi irraa booji'amane deemane.

*Gedaaliyaan Bulchaa Yihuda'aa Te'e
(Erm. 40:7-9; 41:1-3)*

22 Mootiin Baabylonii Nebukadnezaar, kolbaa biyya Yihuda'aa keessatti lakkise irratti akaakoo Shaafaanii, ilma Ahiiqaamii Gedaaliyaa bulchaa godhe.

23 Ajajjooti loltoota biyya Yihuda'aa ilmi Nataaniya'aa Ishimaa'el, ilmi Qaareha'aa Yohaanaan, ilmi Tanhumetii nama qachaa

Netofa'aa Seraayaan, ilmi namicha Ma'akichaa Ya'azaaniyaanii fi loltooti isaanii martinuu, mootiin Baabilonii akka Gedaaliyaa bulchaa godhe yennaa dhage'ane, gara Gedaaliya'aa Miisphaa dhufane.

24 Gedaaliyaan isaaniin, «Qondaaltota Baabilonii hin sodaatina'a; lafuma tana keessa le'a'a; mootii Baabilonii tajaajila'a; wonni marti isiniif hin teeti» jedhee isaaniif kakate.

25 Wogguma san keessa ji'a torbeesso'ootitti ammoo, sanyii moototaa ka te'e akaakoon Eliishaama'aa ilmi Nataaniya'aa Ishimaa'el, namoota kudhan woliin Miisphaa dhaqee, Gedaaliyaa, namootaa Yihuda'aatii fi worra Baabilonii ka isa woliin jiranu lolanee ijjeesane.

26 Achiin duuba kolbaan marti worra Baabilonii waan sodaatteef, diqqa'aa haga gudda'aatitti, aja-jjoota loltootaa woliin ka'anee, gara biyya Gibxi'ii baqatane.

Yehoyaakiin Hidha'aa Hiikame

27 Mootiin Yihuda'aa Yehoyaakiin booji'amee woggaa soddomii torbeesso'oo, ji'a kudhanii lammeesso'oo, guyyaa diddamii torbeesso'ootitti, Ewiil-Marodaak Baabilonitti mootii te'ee, woggaa tokkeesso'ootitti Yehoyaakiin hidha'aa hooke.

28 Ewiil-Marodaak gadhi-laafinnaan Yehoyaakiin dubbisee, mootota dhibii ta isa woliin Baabilonii keessa jirtu caalaa ulfinna guddaa kenneef.

29 Maarre yennaa sanii jalqabee Yehoyaakiin woyaa ifii ta mana hidha'aa jijiiratee, haga jiruu ifii qorii mootichaa keessaa nyaate.

30 Haga jiruu isaa, guyyuma guyya'aan waan
isaaf kennamu'uuf barbaachisu mootichi qooda
isaaf baase.

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: guji

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e